

7. juni 2022

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 17. juni 2022

1)	Forslag om et fælles europæisk adgangspunkt for virksomhedsoplysninger (ESAP)	2
	KOM (2021)723, (2021)724 og (2021)725	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet	
2)	Nye indtægtskilder til EU's budget og MMF-revision	10
	KOM (2021) 569 og KOM (2021) 570	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	
3)	Implementering af dele af OECD-aftale om international beskatning	15
	KOM(2021) 823	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet	
4)	Revision af Solvens II-direktivet	20
	KOM(2021) 581	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet	
5)	Pakke af nye EU-tiltag på hvidvaskområdet – fremskridtsrapport og fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed	25
	KOM(2021) 420, KOM(2021) 421, KOM(2021) 422 og KOM(2021) 423	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet	
6)	Forslag til ændring af direktiver vedr. forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF) og kollektive investeringsinstitutter (UCITS)	32
	KOM (2021) 721	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet	
7)	Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine	38
	KOM-dokument foreligger ikke	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	
8)	ECB's rapport om konvergens og udvidelse af euroområdet	46
	KOM(2022) 282	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	
9)	Økonomisk genopretning i EU: Rådsimplementerende beslutning vedr. Po-lens genopretningsplan	Følger
	KOM(2022) 268	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	
10)	Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester mv	50
	KOM(2022)600-627, KOM(2022)630	
	Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	

Dagsordenspunkt 1: Forslag om et fælles europæisk adgangspunkt for virksomhedsoplysninger (ESAP)

KOM (2021)723, (2021)724 og (2021)725

1. Resume

Kommissionen præsenterede den 25. november 2021 et forslag til etablering af et fælles europæisk adgangspunkt ("European Single Access Point" – ESAP). ESAP skal digitalt samle offentlige finansielle og ikke-finansielle oplysninger om europæiske virksomheder, herunder om bæredygtighed, mhp. at bidrage til transparens om investeringsrelevante oplysninger og fremme investeringer, særligt på tværs af grænserne i EU.

ESAP vil kunne medføre væsentlige økonomiske konsekvenser. Systemet skal finansieres delvist af EU-budgettet og delvist af bidrag fra de nationale enheder (i Danmark Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen), der skal indsamle oplysninger, og udvikle deres IT-systemer til nye opgaver.

Formandskabet har endnu ikke fremlagt et samlet kompromisforslag, men elementer heraf. Formandskabet har indikeret, at man ønsker at forsøge at nå enighed i Rådet i løbet af juni 2022, trods væsentlige udeståender. Sagen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 17. juni 2022.

Regeringen støtter generelt arbejdet med ESAP, der vil kunne bidrage til øget transparens, særligt ift. bæredygtighedsoplysninger på tværs af EU. ESAP kan blive et vigtigt skridt imod en velfungerende kapitalmarkedsunion og en vigtig brik i at fremme private investeringer i den bæredygtige omstilling. Regeringen arbejder bl.a. for, at ESAP i videst muligt omfang skal bygge på eksisterende systemer, fx vedr. indberetningen af regnskabsoplysninger, opbygges trinvist, begrænse omkostninger og kompleksitet for virksomheder og myndigheder mest muligt, og at ESAP indeholder informationsområder, der modsvarer egentlig efterspørgsel fra brugerne.

Regeringen vil tage stilling til et samlet kompromisforslag fra formandskabet, når det måtte blive fremlagt. Regeringen vil tilslutte sig kompromisforslaget, som kan samle bred støtte blandt de andre lande, og som i tilstrækkeligt omfang imødekommer danske prioriteter.

Nedenstående giver et prioriteret uddrag af sagen baseret på Kommissionens forslag og formandskabets foreløbige kompromisforslag. For uddybning henvises generelt til grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 24. marts 2022. Der henvises også til orientering om forslaget den 1. december 2021 ifm. ECOFIN den 7. december 2021.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 25. november 2021 et forslag til etableringen af et fælles europæisk adgangspunkt ("European Single Access Point" – ESAP), som digitalt skal samle offentlige finansielle og ikke-finansielle oplysninger om europæiske virksomheder, herunder om bæredygtighed.

Forslaget er en del af EU's kapitalmarkedsunion ("Capital Markets Union" – CMU), som har til formål at styrke det finansielle indre marked for alle EU-lande, herunder ved at gøre virksomhedsinformation lettere tilgængelig på tværs af EU.

Finanstilsynets indsamling og offentliggørelse af information om selskaber sker via en udpeget mekanisme for børsoplysninger ("Officially Appointed Mechanism" – OAM) og indeholder alene information om selskaber, der er optaget til handel på et reguleret marked i Danmark, dvs. Nasdaq København. I Finanstilsynets OAM-system modtages der i dag bl.a. indberetninger fra udstedere af værdipapirer, storaktionærer, ledende medarbejdere og deres nærtstående.

Erhvervsstyrelsen driver CVR-registeret, som modtager information om alle danske virksomheders stamdata ifm. stiftelse, ændringer og ophør, herunder årsrapporter fra alle selskaber mv. omfattet af årsregnskabsloven. Oplysningerne indberettes gennem den fællesoffentlige virksomhedsportal VIRK. Erhvervsstyrelsen fører endvidere et register over godkendte revisorer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114 i Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Europa-Parlamentet og Rådet er med-lovgivere. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

ESAP skal være en offentlig digital fælles europæisk portal for finansielle og ikke-finansielle virksomhedsoplysninger. ESAP skal give investorer og andre private aktører en central adgang til finansielle og ikke-finansielle informationer, herunder om bæredygtighed, vedr. store virksomheder på tværs af EU, både børsnoterede og ikke-noterede virksomheder. Det skal gøre det lettere at sammenligne og analysere virksomhederne. Portalen skal dermed gøre det lettere at investere i virksomheder, herunder på tværs af grænserne i EU.

3.1. Anvendelsesområde

Kommissionen foreslår, at virksomheder underlagt nuværende og kommende EU-krav om bæredygtighedsrapportering i årsrapporten (aktuelt i Danmark omtrent 2.300 rapporterende virksomheder) samt finansielle virksomheder (aktuelt i Danmark omtrent 600 rapporterende finansielle virksomheder) skal indsende udvalgte oplysninger om virksomheden og dens finansielle produkter til ESAP.¹ Derudover foreslår Kommissionen, at oplysninger i revisorregisteret og revisionsvirksomhedernes gennemsigtighedsoplysninger indsendes. Myndigheder vil også skulle indsende deres afgørelser om sanktioner og reaktioner efter fx markedsmisbrugsforordningen og revisordirektivet til ESAP.

Der vil være tale om oplysninger, som virksomhederne hhv. de nationale tilsynsmyndigheder allerede er forpligtet til at offentliggøre i en eller anden form og som har grundlag i 37 EU-retsakter. ESAP kræver således generelt ikke offentliggørelse af nye typer af information. Derudover foreslår Kommissionen, at der skal være bred adgang for virksomheder og fysiske personer til at indsende oplysninger, som de måtte vurdere relevante i lyset af deres finansielle aktivitet.

¹ Virksomheder, hvis værdipapirer handles på de finansielle markeder, fx NASDAQ Copenhagen, skal allerede i dag indsende bl.a. årsrapporter til et centralt register.

Kommissionen lægger op til en indfasning af offentliggørelse af oplysninger i ESAP i faser over to år fra 1. januar 2024 til 1. januar 2026, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Indfasning af oplysninger i ESAP

Faser	Oplysninger i ESAP
1. fase	- Information for børsnoterede selskaber, som de allerede i dag indberetter til tilsynsmyndigheder (til Finanstilsynet fsva. danske finansielle virksomheder) iht. EU-regler, fx prospekter og storaktionærmeddelelser - Årsrapporter (der i Danmark indberettes til CVR-registret) - Information om bæredygtighed (hvor visse oplysninger ikke indberettes til tilsynsmyndigheder i dag, fx efter disclosureforordningen, idet lovgivningen først for nylig er trådt i kraft og offentliggøres på virksomhedens hjemmeside)
2. fase	- Oplysninger med tilknytning til børsnoterede selskaber, fx ledende medarbejderes erhvervelse af værdipapirer
3. fase	- Standardiseret information om virksomheder, som først skal yderligere standardiseres ved kommende revisioner af sektorretsakter, fx om virksomhedernes kapitalgrundlag, oplysninger til internationale rapporter, ækvivalensforhold, information til brug for tilsynsarbejde, sanktioner, mv.

Kilde: Kommissionen og egen tilvirkning.

Første fase vil være information for børsnoterede selskaber, fx prospekter, årsrapporter, samt information om bæredygtighed. Anden fase vil være, at ESAP udvides til at omfatte oplysninger, som har tilknytning til børsnoterede selskaber, fx ledende medarbejderes erhvervelser af værdipapirer. Tredje fase vil være, at ESAP udvides med specifikke virksomhedsinformationer, herunder økonomiske nøgletal.

Nogle overordnede formatkrav er fastlagt i forslaget, men det nærmere indhold vil blive nærmere fastlagt i tekniske standarder udviklet af Den Europæiske Værdipapirs- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) i samarbejde med Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) og Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA).

Et kompromisforslag ventes at fastholde store dele af de af Kommissionen foreslåede informationer og retsakter, evt. med fjernelse af information, der primært indsendes til og anvendes af tilsynsmyndighederne i deres tilsynsaktiviteter. Ligeledes forventes adgangen til virksomheders indsendelse af anden type information at blive præciseret. Dernæst forventes et kompromisforslag at lægge op til en længere indfasning end to år, bl.a. mhp. udvikling af systemer, informations- og formatkrav samt afprøvning og evaluering af IT-systemerne.

3.2. Bygge på nationale systemer

Kommissionen foreslår, at virksomheder skal indberette oplysninger gennem eksisterende indberetningsveje og registre. De enheder, der står for dette, benævnes ”indsamlende enheder”. I Danmark vil de indsamlede enheder være Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen. Der kan være flere indsamlede enheder i et EU-land, og disse skal gøre de relevante oplysninger tilgængelige for brugere igennem ESAP, så en bruger kan tilgå oplysninger fra alle EU-lande i ESAP.

Et kompromisforslag ventes generelt at fastholde Kommissionens forslag.

3.3. Tekniske krav til indberetning og systemer

Kommissionen lægger op til, at der indføres formkrav og tekniske specifikationer, som virksomheder skal følge, når de indberetter informationer til de indsamlede enheder mhp. at sikre ensartet indberetning og søgemuligheder i ESAP.

Det vil bl.a. være stamdata som navn, informationstype og globalt CVR-nummer ("Legal Entity Identifier" – LEI). Virksomhederne vil skulle indberette med elektronisk signering. Der skal ske automatisk validering af formater, der indberettes i og information oversendes til ESAP fra de nationale systemer.

Den automatiske validering sker ved, at de indsamlede enheder skal verificere, at indberetninger fra virksomheder overholder krav til format, metadata og elektronisk signering. Dernæst skal ESMA verificere, at informationer fra de indsamlede enheder til ESAP overholder selvsamme krav og automatisk notificere de indsamlede enheder, hvis det ikke er tilfældet. Virksomheder, der indberetter data, vil dog fortsat have ansvaret for rigtigheden af indsendte informationer.

De indsamlede enheder vil være forpligtet til at afvise indberetninger, der fejler i den automatiske validering, ikke er passende eller udenfor ESAPs anvendelsesområde. De nærmere krav til validering vil blive nærmere fastlagt i standarder udviklet af ESMA i samarbejde med EBA og EIOPA.

Det er endnu uklart, hvordan et kompromisforslag vil forholde sig til Kommissionens forslag.

3.4. Governance

Kommissionen foreslår, at ESAP bliver placeret hos og administreret af ESMA. De indsamlede enheder skal varetage den løbende kontakt med de indberettende virksomheder og personer i tilfælde af afviste indberetninger og yde assistance ifm. forståelse af reglerne og systemet.

Et kompromisforslag ventes generelt at fastholde Kommissionens forslag.

3.5. Finansiering

Oplysningerne i ESAP vil i udgangspunktet være frit tilgængelige for alle myndigheder i EU samt private og professionelle brugere, herunder virksomheder. Kommissionen foreslår dog, at ESMA i særlige tilfælde vil kunne opkræve gebyrer fra private brugere af platformen, fx brugere med behov for meget store volumen af data eller hyppige opdateringer. Niveauet for gebyrer vil skulle fastlægges i delegerede retsakter, som Kommissionen bemyndiges til at udarbejde.

Kommissionen foreslår, at ESAP skal finansieres dels gennem EU-budgettet og dels af ESMA (se afsnit 7). Dertil skal hver indsamlede enhed afholde egne omkostninger ifm. omstilling og udvikling af systemer til at videreformidle oplysninger til ESAP.

Et kompromisforslag ventes generelt at fastholde Kommissionens forslag.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag. Europa-Parlamentet har tidligere opfordret til at se nærmere på og udtrykt stærk støtte til etableringen af ESAP.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at hensigten med forslaget ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af EU-landene, hvis de handler uafhængigt af hinanden, da det vil kræve en koordineret indsats at sikre harmoniserede indberetningsmekanismer- og formater samt passende brugsvilkår, sproglige specifikationer mv. mhp. at sikre interoperabilitet samt bruger- og adgangsmuligheder på tværs af EU-landene.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

ESAP-forordningen og medfølgende lovgivning vil i sig selv have direkte virkning uden behov for implementering. Det kan dog ikke udelukkes, at rapporteringskrav i sektorlovgivningen vil skulle justeres.

7. Økonomiske konsekvenser

Der henvises til grund- og nærhedsnotat for en uddybende gennemgang af økonomiske konsekvenser af forslaget.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget ventes at have statsfinansielle konsekvenser. Forslaget lægger op til, at ESAP skal finansieres inden for EU-budgettet og ESMA. I begge tilfælde udgør det danske bidrag ca. 2 pct.

Implementering hos ESMA

Kommissionen skønner, at implementering og driften af ESAP i perioden 2022-2027 for EU vil beløbe sig til samlet ca. EUR 16,5 mio., heraf ca. EUR 2,3 mio. i administrationsomkostninger og ca. EUR 14,2 mio. i driftsomkostninger.

Af driftsomkostningerne finansieres omtrent 70 pct. af EU-budgettet under den eksisterende flerårige EU-budgetaftale (2021-2027), mens omtrent 30 pct. finansieres ved bidrag fra de nationale tilsynsmyndigheder under ESMA. Administrationsomkostningerne finansieres af EU-budgettet.

Dertil kommer ESMA's drift af ESAP i perioden 2024-2027 (henset til at ESAP etableres i 2024), hvor Kommissionen skønner, at de samlede omkostninger vil udgøre EUR ca. 11,5 mio., hvoraf 40 pct. finansieres af EU-budgettet og 60 pct. fra de nationale tilsynsmyndigheder (i Danmark Finanstilsynet) efter den nuværende fordeling.

Estimer vedr. omkostninger for de nationale indsamlede enheder

Kommissionen skønner derudover, at der for hver af de nationale indsamlede enheder vil være omkostninger ift. at koble deres systemer til ESAP, hvilket ifølge

Kommissionens skøn for hver enhed vil indebære engangsomkostninger på EUR 50.800 (DKK 381.000) og årlige udgifter på EUR 6.500 (DKK 48.750).

Kommissionens skøn kan undervurdere de potentielle nationale omkostninger ved at tilpasse de nationale systemer i Danmark til ESAP, idet disse skal varetage væsentlige andre opgaver end i dag, ligesom man vil skulle justere systemet for indberetning af oplysninger fra børsnoterede selskaber (OAM) hos Finanstilsynet og evt. virksomhedsregister hos Erhvervsstyrelsen samt løbende driftsudgifter. Der er ca. 200 selskaber i Danmark, som udsteder værdipapirer, der også benytter OAM.

Systemforventninger, indberetninger, tidsplan mv.

Forslaget forudsætter, at de eksisterende systemer og den eksisterende IT-infrastruktur anvendes. Det ventes kræve en ombygning af systemer som OAM, ligesom Kommissionens forslag forudsætter løbende justeringer af systemerne.

Forslaget vil potentielt kunne medføre omkostninger som følge af, at Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet vil skulle modtage, validere og videresende oplysninger fra en stor gruppe små- og mellemstore virksomheder, som vælger at benytte sig af en frivillig indsendelsesmulighed for oplysninger, som ligger udover de obligatoriske oplysninger, og som Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet ellers ikke har tilsynspligt med. Derudover følger en række forpligtelser til assistance til de indberettende virksomheder.

Kommissionens forslag til tidsplan for etablering af ESAP over to år og de medfølgende ændringer i nationale systemer og datafødende systemer vurderes ambitiøs uden rum for forsinkelser eller valideringsøvelse af systemer og merværdi for brugerne. De løbende udgifter til at håndtere verifikation og indberetning af data til ESAP vil afhænge af de krav, der stilles hertil i delegerede retsakter.

Det bemærkes, at de afledte nationale merudgifter skal holdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillinger, jf. *budgetvejledningens pkt. 2.4.1.*

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om etablering af ESAP vurderes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. De positive samfundsøkonomiske konsekvenser kommer bl.a. af, at ESAP potentielt vil kunne sikre virksomheder mere synlighed og lettere adgang til finansiering på tværs af EU. Forslaget vurderes at kunne bidrage ved at sikre investorer bedre og centraliseret adgang til relevante informationer om virksomheder i EU, hvilket kan mindske omkostningerne forbundet med at udsøge virksomhedsinformation og styrke det indre marked for finansielle tjenesteydelser.

Derudover ventes ESAP at kunne understøtte private investeringer i den grønne omstilling af økonomien, idet investorer, der ønsker at investere bæredygtigt, får lettere adgang til bæredygtighedsrelaterede oplysninger om virksomheder.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Etablering af ESAP ventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det ventes bl.a., at ESMA kan pålægge gebyrer for brugeres adgang til data i visse tilfælde.

Dernæst ventes alle virksomheder, der stilles krav om indberetning af virksomhedsoplysninger, at opleve byrder ift. at justere formater for informationer, som skal indberettes efter maskinlæsbare formater og standarder. Formaterne ventes at følge dem, som i dag skal anvendes af børsnoterede selskaber. Slutteligt ventes en række virksomheder at skulle indberette til myndighederne frem for som nu offentliggøre på fx egne hjemmesider. Virksomhederne vil fortsat kunne vælge at offentliggøre på egne hjemmesider.

8. Høring

Kommissionens forslag har været i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Industri (DI), Finans Danmark (FIDA), Forsikring & Pension (F&P) og Foreningen for Statsautoriserede Revisorer (FSR). Der henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg den 24. marts 2022 for en gennemgang af høringssvarene.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene har generelt udtrykt støtte til formålet med ESAP, men er fortsat i gang med at analysere forslaget og påvirkningen af nationale systemer såvel som forståelse af de nye krav til myndigheder og indsamlede enheder og ventes på den baggrund at tage stilling til et samlet kompromisforslag.

De fleste EU-lande har udtrykt bekymring for særligt følgende forhold. For det første, at ESAP vurderes bredt ift. typen af information og antallet af retsakter, der vil være relevant at medtage oplysninger om i ESAP. Dernæst, at en del information endnu ikke er tilstrækkeligt standardiseret, hvorfor det ikke vil være muligt med en meningsfuld sammenligning. For det tredje er det vanskeligt at håndtere frivillig information, udover den obligatoriske information, fra enheder, som ikke er under tilsyn hos de indsamlede enheder og som ikke vil være underlagt formkrav for det indberettede information. For det fjerde er den af Kommissionen foreslåede tidsplan for at have et operationelt system både hos ESMA og hos EU-landene urealistisk. For det femte er omfanget af økonomiske konsekvenser og forventninger langt fra fuldt ud belyst i Kommissionens konsekvensanalyse, særligt hvad angår økonomiske konsekvenser for de nationale indsamlede enheder.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter arbejdet med ESAP, der kan bidrage til transparens og adgang til virksomhedsoplysninger på tværs af EU, særligt ift. bæredygtighedsrelaterede oplysninger. ESAP kan derfor bidrage til en velfungerende kapitalmarkedsunion og kan medvirke til at fremme flere private investeringer i den grønne omstilling af EU-landenes økonomier.

For at opnå disse fordele og samtidig begrænse byrder og omkostninger for de indberettende virksomheder og de nationale systemer mest muligt, er det vigtigt for regeringen, at ESAP i videst muligt omfang skal bygge på eksisterende systemer, fx vedr. indberetningen af regnskabsoplysninger, så virksomheder ikke skal indberette den samme oplysning flere gange. ESAP bør følge et proportionalitetsprincip og ikke gå længere, end hvad der er nødvendigt eller efterspurgt af brugerne af finansiell og ikke-finansiell information.

Regeringen finder det vigtigt, at valideringen af data ikke pålægger danske myndigheder og virksomheder yderligere unødige byrder.

Regeringen finder det vigtigt, at ESAP bygger på retvisende estimater for omfanget af forestående arbejde, omkostningsniveauet for etableringen såvel som driften af ESAP både på EU-niveau og nationalt plan. I den forbindelse er det også væsentligt, at arbejdet følger en realistisk og hensigtsmæssig tidsplan.

Regeringen arbejder for, at ESAP udbygges trinvist, hvor første fase af oplysninger alene angår oplysninger om bæredygtighed og årsregnskaber frem for yderligere børsrelaterede informationer, som i dag kan tilgås i OAM-systemerne. Yderligere virksomhedsoplysninger ville kunne tilføjes, i det omfang oplysningerne efterspørges, har klar merværdi og indholdet er tilstrækkeligt standardiseret.

Erfaringerne med ESAP for oplysninger om bæredygtighed og årsregnskaber bør evalueres, inden eventuelle nye typer oplysninger omfattes. Regeringen arbejder for, at indberetning på frivillig basis, udover den obligatoriske indberetning (om bæredygtighed, regnskaber mv.), muliggøres, dog således, at den frivillige indberetning begrænses til at omfatte oplysninger, der følger eksisterende, anerkendte standarder under relevant lovgivning.

Regeringen vil tage stilling til et samlet kompromisforslag, når det måtte blive fremlagt og tilslutte sig et kompromisforslag, som kan samle bred støtte blandt de andre lande, og som i tilstrækkeligt omfang imødekommer danske prioriteter.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 1. december 2021 forud for en præsentation af Kommissionens pakke af forslag til udvikling af kapitalmarkedsunionen på ECOFIN 7. december 2021.

Grund- og Nærhedsnotat om forslaget er oversendt den 24. marts 2022.

Dagsordenspunkt 2: Nye indtægtskilder til EU's budget og MFF-revision

KOM (2021) 569 og KOM (2021) 570

1. Resume

Kommissionen offentliggjorde den 22. december 2021 en pakke med forslag til revision af EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 (MFF) samt forslag til nye indtægtskilder til EU's budget.

Forslagene til nye indtægtskilder til EU's budget indebærer, at der etableres nye indtægtskilder baseret på EU's CO₂-kvotehandelssystem, den foreslåede CO₂-grænsetilpasningsmekanisme samt spor 1 i OECD-aftalen om international selskabsbeskatning. Forslaget til MFF-revision indebærer forøgelse af udgiftslofterne i 2024-2027 mhp. at indarbejde de foreslåede udgifter til en Social Klimafond samt automatiske årlige opjusteringer af udgiftslofterne i 2024-2027 i takt med provenu fra de nye indtægtskilder mhp. tidlig tilbagebetaling af fælles genopretningslån.

Forslagene til nye indtægtskilder skal ses i lyset af konklusionerne fra Det Europæiske Råd 17.-21. juli 2020. Heraf fremgår bl.a., at EU vil arbejde hen imod en reform af ordningen for EU's egne indtægter og evt. indføre nye egne indtægter. Det fremgår endvidere af tidsplanen i den inter-institutionelle aftale i regi af EU's flerårige finansielle ramme, at Rådet skal drøfte forslagene inden udgangen af juni 2022. Forslagene er ikke tidligere drøftet i Rådet.

Forslagspakken ventes at få betydelige statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen finder det centralt, at den indgåede aftale om EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 overholdes. Regeringen er derfor skeptisk over for den foreslåede revision af MFF'en, der følger af de foreslåede merudgifter til oprettelse af en Social Klimafond. Som udgangspunkt forholder regeringen sig konstruktivt til forslag til nye EU-indtægtskilder såfremt der er tale om en statsfinansiell fordel for Danmark, idet man afventer yderligere teknisk afklaring.

2. Baggrund

Kommissionen har den 22. december 2021 fremsat en forslagspakke, der indeholder forslag til en revision af EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027 (nr. 2021/0429 (KOM (2021) 569)) samt forslag til revision af Rådets afgørelse om ordningen for den Europæiske Unions egne indtægter (nr. 2021/0430 (KOM (2021) 570)).

Forslaget om revision af MFF'en er fremsat med hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 312 samt traktaten om oprettelse af det Det Europæiske Atomenergifællesskab artikel 106a og behandles efter særlig lovgivningsprocedure. Forslaget vedtages ved enstemmighed efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslaget om revisionen af Rådets afgørelse om ordningen for den Europæiske Unions egne indtægter er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 311 stk. 3 og behandles efter særlig lovgivningsprocedure. Forslaget vedtages ved enstemmighed i Rådet,

og efter høring af Europa-Parlamentet. Afgørelsen kan først træde i kraft når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Som led i Europa-Parlamentets godkendelse af EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 indgik Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen d. 16. december 2020 en interinstitutionel aftale, hvori Kommissionen forpligtigede sig til en tidsplan for fremsættelse af forslag om nye indtægtskilder til EU-budgettet. Indtægterne angives at skulle bidrage til tilbagebetaling af de fælles genopretningslån (NGEU). Det fremgår endvidere af tidsplanen i den interinstitutionelle aftale mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen, at Rådet vil skulle drøfte forslagene inden udgangen af juni 2022. Forslagene har ikke tidligere været drøftet i Rådet.

3. Formål og indhold

Kommissionens pakke består af tre nye indtægtskilder. To af forslagene baseres på indtægter genereret som led i forslag, der indgår i EU's *Fit-for-55*-klimapakke: Revision af EU's CO₂-kvotehandelssystem (ETS) og indførslen af en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (CBAM). Hertil kommer en ny indtægtskilde baseret på implementeringen i EU af spor 1 fra OECD-aftalen om international selskabsbeskatning.

Kommissionen skønner, at indtægtskildeforslagene samlet vil generere årlige indtægter for ca. 13-14,6 mia. euro (2022 priser) i gennemsnit årligt over perioden 2023-2030, såfremt forslagene indføres med virkning fra 2023, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Kommissionens skøn for gnst. årligt provenu for nye indtægtskilder til EU's budget

Mia. euro, 2022-priser

Indtægtskilde	Gnst. årligt provenu (2023-2030)
CO ₂ -kvotehandelssystemet	9,7
CO ₂ -grænsetilpasningsmekanismen	0,5
OECD-aftale spor 1	2,7-4,3
I alt	13-14,6

Kilde: EU-Kommissionen

EU's indtægtssystem

EU's udgifter finansieres i dag af bødeindtægter samt bidrag fra medlemslandene baseret på toldindtægter, momsgrundlag og ikke-genanvendt plast-emballage. Dertil kommer et bidrag baseret på landenes relative andel af EU's BNI, der udgør langt det største bidrag, og som opkræves i et niveau således, at der er balance mellem udgifter og indtægter. Nye EU-indtægter – inden for et givent udgiftsniveau – reducerer andelen af EU's udgifter, som finansieres via BNI-bidraget tilsvarende. Nye EU-indtægter forskyder dermed som udgangspunkt alene sammensætningen af medlemslandenes EU-bidrag, og giver ikke i sig selv mulighed for at afholde øgede udgifter.

Ny indtægtskilde baseret på CO₂-kvotehandelssystemet (ETS)

Kommissionen har foreslået, at der etableres en ny indtægtskilde til EU's budget baseret på 25 pct. af indtægterne fra det eksisterende CO₂-kvotehandelssystem (industri, energi og kollektiv opvarmning) og det foreslåede nye, separate CO₂-kvotehandelssystem (vejtransport og individuel opvarmning).

Dertil har Kommissionen foreslået, at indtægtskilden skal indeholde en korrektionsmekanisme, der indebærer et loft og en bund over de enkelte landes bidrag. Loftet indebærer, at såfremt BNI pr. indbygger i en medlemsstat er under 90 pct. af EU-gennemsnittet, kan medlemsstatens finansieringsandel af den ETS-baserede indtægtskilde ikke overstige 150 pct. af medlemsstatens andel af EU's BNI. Bunden indebærer, at det for enhver medlemsstat gælder, at dens finansieringsandel af den ETS-baserede indtægtskilde ikke kan være mindre end 75 pct. af medlemsstatens andel af BNI.

Kommissionen skønner, at indtægtskilden baseret på CO₂-kvotehandelssystemet i gennemsnit vil have en størrelsesorden på 9,7 mia. euro (2022-priser) årligt over perioden 2023-2030. Det foreslås, at indtægtskildeforslaget får virkning fra 1. januar 2023.

For uddybende om forslag til revision og udvidelse af kvotehandelssystemet henvises til oversendte grund- og nærhedsnotat herom af 9. september 2021 og seneste samlenotat oversendt 18. maj 2022.

Ny indtægtskilde baseret på en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (CBAM)

Kommissionen har foreslået, at der etableres en ny indtægtskilde til EU's budget baseret på 75 pct. af indtægterne fra salg af de såkaldte CBAM-certifikater, som importører til EU vil skulle købe ifm. import af varer, der falder ind under mekanismens område, som dækker CO₂-intensive produkter såsom stål, aluminium og gødning. Prisen på certifikaterne skal ifølge forslaget afspejle kvoteprisen i EU's CO₂-kvotehandelssystem.

Kommissionen skønner, at indtægtskilden baseret på CBAM i gennemsnit vil have en størrelsesorden på 0,5 mia. euro (2022-priser) årligt over perioden 2023-2030. Det foreslås, at indtægtskildeforslaget får virkning fra datoen for indførslen af selve CO₂-grænsetilpasningsmekanismen.

For uddybende om mekanismen henvises til oversendte grund- og nærhedsnotat herom af 1. oktober 2021 og seneste samlenotat oversendt 4. marts 2022.

Ny indtægtskilde baseret på spor 1 i OECD-aftalen om international selskabsbeskatning

Kommissionen har foreslået, at der etableres en ny indtægtskilde til EU's budget baseret på 15 pct. af den såkaldte residualprofit, der allokeres til EU-lande ifm. OECD-aftalen om international selskabsbeskatning, spor 1 vedrørende omfordeling af beskatningsretten til en del af indkomsten i de største og mest profitable, globale koncerner.

Kommissionen skønner, at indtægtskilden baseret på spor 1 i OECD-aftalen i gennemsnit vil have en størrelsesorden på 2,7-,3 mia. euro (2022-priser) årligt over perioden 2023-2030.

Det foreslås, at indtægtskildeforslaget får virkning fra datoen for indførslen af det bebudede direktiv om gennemførelse af OECD-aftalen om omfordeling af beskatningsrettigheder, eller fra datoen for den multilaterale konventions ikrafttræden og virkning, alt efter hvilken dato der er den seneste.

MFF-revision

Forslaget til revision af EU's flerårige finansielle ramme indebærer to elementer:

- Øgede udgiftslofter for budgetkategori 3 i 2025-2027 for at indarbejde udgifterne til den Sociale Klimafond.
- Automatiske årlige opjusteringer af udgiftsloftet for budgetkategori 2b i 2024-2027 mhp. tilbagebetaling af genopretningsmidlerne (NGEU).

Forøgelsen af udgiftslofterne sfa. den Sociale Klimafond er på 22 mia. euro over perioden 2025-2027 (2022-priser). For uddybende om den Sociale Klimafond henvises til oversendte grund- og nærhedsnotat herom af 20. september 2021 og seneste samlenotat oversendt 11. maj 2022.

Forøgelsen af udgiftslofterne mhp. tilbagebetaling af genopretningsmidlerne afhænger af de nye indtægtskilder, idet det foreslås at forhøjelsen af udgiftsloftet, der vil kunne anvendes til tilbagebetaling af NGEU, sker automatisk ud fra de faktiske nye indtægter. Derved indebærer forslaget reelt, at indtægtssiden og udgiftssiden for første gang sammenkobles i væsentligt omfang.

I 2027 foreslås det dog, at udgiftsloftet forhøjes med størrelsen på de nye indtægtskilder i 2026 fratrullet 8,7 mia. euro (2022-priser). Der lægges op til, at den årlige forhøjelse af udgiftslofterne mhp. tilbagebetaling af genopretningsmidlerne maksimalt kan udgøre 16,2 mia. euro (2022-priser).

Kobling til underliggende substansforslag

Forslagspakken er koblet til de underliggende substansforslag, som indtægtsforslagene baseres på, idet en indtægtskilde baseret på fx CBAM som udgangspunkt forudsætter, at CBAM indføres. Indtægtsforslagene har derimod ikke betydning for selve substansforslagene.

Forslagspakken er dertil politisk koblet til øvrige centrale elementer i Fit-for-55-pakken, idet en del af de nye indtægtskilder ses som finansieringskilde til forslaget om en Social Klimafond, der skal kompensere for de socioøkonomiske konsekvenser af udvidelsen af ETS. Det fremgår af MFF-aftalen, at nye EU-indtægtskilder skal bidrage til at finansiere tilbagebetalingen af de fælles EU-genopretningslån (NGEU).

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet forslag til ændringer i EU's udgifter og indtægter alene kan behandles på EU-niveau.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ved vedtagelse af forslaget vil Folketinget skulle meddele sit samtykke til Danmarks godkendelse af Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter.

7. Økonomiske konsekvenser

Forslagspakken forventes at få betydelige statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Finansministeriet skønner foreløbigt, at de nye EU-indtægter isoleret set medfører en markant reduktion i det danske EU-bidrag.

Det skønnes dog, at denne reduktion mere end opvejes af medudgifter forbundet med forslaget om at forøge MFF-udgiftslofterne mhp. den sociale klimafond og tilbagebetaling af genopretningslån.

Der pågår tekniske afklaringer af forslagspakkens konsekvenser, herunder de statsfinansielle konsekvenser.

8. Høring

Forslaget har været ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre landes holdninger til forslagspakken.

10. Regeringens generelle holdning

Efter vanskelige forhandlinger blev der i 2020 indgået aftale om EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Regeringen finder det centralt, at denne aftale overholdes. Regeringen er derfor skeptisk over for den foreslåede revision af EU's flerårige finansielle ramme, der følger af de foreslåede merudgifter til oprettelse af en Social Klimafond.

Som udgangspunkt forholder regeringen sig konstruktivt til forslag til nye EU-indtægtskilder, såfremt der er tale om en statsfinansiell fordel for Danmark, idet man afventer yderligere teknisk afklaring af især de statsfinansielle konsekvenser. Regeringen er dog skeptisk over for, at det foreslås, at forøgelsen af udgiftslofterne mhp. tilbagebetaling af NGEU-lån automatisk følger størrelsesordenen på de foreslåede nye indtægtskilder.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Indholdet i forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering ifm. teknisk gennemgang 11. maj 2022.

Der henvises dertil til grund- og nærhedsnotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 9. februar 2022.

Dagsordenspunkt 3: Implementering af dele af OECD-aftale om international beskatning

KOM(2021)823

1. Resume

Det er muligt, at ECOFIN 17. juni 2022 vil nå til enighed (evt. som a-punkt og uden videre drøftelse) om implementering af dele af den aftale om international beskatning, der blev indgået 8. oktober 2021 i OECD's Inclusive Framework.

Det franske formandskab har senest 28. marts 2022 fremsat et kompromisforslag til EU-implementering af OECD-aftalens spor 2 (om en global standard for effektiv minimumsbeskatning), der – som Kommissionens forslag – baserer sig på OECD-aftalens modelregler, og som imødekommer udeståender i forhandlingerne.

På baggrund af kompromisforslaget blev sagen senest drøftet på ECOFIN 5. april 2022, hvor der ikke kunne opnås enstemmighed. Polen ønskede en juridisk kobling mellem OECD-aftalens spor 1 og spor 2 trods forslag om en fælles erklæring, hvor EU-landene bekræfter deres engagement i OECD-arbejdets spor 1 (om delvis omfordeling af beskatningsret til markedslande) mhp. at sikre enighed medio 2022 og ikrafttrædelse i 2023. Rådets Juridiske Tjeneste har vurderet, at en egentlig juridisk kobling mellem dels direktivet til implementering af spor 2 og dels spor 1 ikke er mulig. Frem mod ECOFIN 24. maj 2022 var det franske formandskab i tæt dialog med Polen mhp. at afsøge enstemmighed. Uden udsigt til polsk tilslutning tog man umiddelbart forud for ECOFIN 24. maj 2022 punktet af dagsordenen.

Frem mod ECOFIN 17. juni 2022 ventes det franske formandskab fortsat at afsøge enstemmighed. Det er uklart, om det vil være muligt at opnå støtte fra alle EU-lande. Manglende tilkendegivelse af støtte til kompromisforslaget kan føre til, at sagen forud for ECOFIN 17. juni 2022 tages af dagsordenen. Omvendt kan tilkendegivelse af støtte betyde, at sagen bliver sat på ECOFIN-dagsordenen som a-punkt (dvs. til generel indstilling uden videre drøftelse).

Regeringen støtter det aktuelle kompromisforslag, som vurderes i tråd med OECD-aftalens regler og formål, og arbejder for enstemmighed hurtigst muligt mhp. rettidig implementering.

2. Baggrund

137 af 141 medlemmer af OECD's Inclusive Framework (IF) har tilsluttet sig den aftale om international beskatning, der blev indgået 8. oktober 2021². Aftalen indebærer delvis omfordeling af beskatningsret (spor 1), som sikrer, at de største og mest profitable multinationale koncerner fremadrettet skal betale en del af deres skat på de markeder, hvor de har deres omsætning, samt en global standard for effektiv minimumsbeskatning af store multinationale koncerner (spor 2), som er et effektivt tiltag til at bekæmpe global skatteundgåelse og skattespekulation.

OECD-aftalen har karakter af en politisk erklæring og er således ikke juridisk bindende.

² Uden for aftalen står Nigeria, Kenya, Pakistan og Sri Lanka.

Der henvises til samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 7. januar 2022 forud for ECOFIN 13. januar 2022, samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2022 forud for ECOFIN 15. marts 2022, samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 24. marts 2022 forud for ECOFIN 5. april 2022 og samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 11. maj 2022 forud for ECOFIN 24. maj 2022.

Delvis omfordeling af beskatningsretten til indkomsten i de største og mest profitable globale koncerner (spor 1)

Omfordelingen af beskatningsretten indebærer, at 25 pct. af residualprofiten (dvs. profit, som overstiger 10 pct. af omsætningen) i koncerner med omsætning over 20 mia. euro beskattes på de markeder, hvor koncernerne har omsætning, i stedet for dér, hvor koncernerne er hjemmehørende (omsætningstærsklen kan evt. ændres fra 20 til 10 mia. euro pba. en evaluering efter syv år).

I praksis vil forslaget med al sandsynlighed bl.a. omfatte mange af de store digitale koncerner som fx Apple, Facebook og Google, da de er blandt verdens største og mest profitable koncerner.

Udvindingsindustrien og regulerede finansielle tjenester er undtaget omfordelingen af beskatningsret.

Aftalen indeholder også en såkaldt '*stand still and roll back*'-klausul, som indebærer, at de deltagende lande skal afvikle og ikke senere indføre digitale omsætningsskatter og andre relevante lignende tiltag.

Der pågår fortsat tekniske forhandlinger i OECD om den nærmere udmøntning af aftalens spor 1. Det bemærkes, at OECD lægger op til endelig, juridisk bindende enighed om spor 1 i løbet af 2022 mhp. ikrafttrædelse i 2023.

Global effektiv minimumsbeskatning på 15 pct. (spor 2)

Den globale effektive minimumsbeskatning indebærer, at indkomsten i alle store multinationale koncerner med omsætning på mindst 750 mio. euro skal beskattes op til et minimumsniveau på 15 pct.³ Spor 2 har til formål at sikre, at ingen multinationale koncerner med aktivitet i bare ét af de lande, som har implementeret OECD-aftalens spor 2, kan undgå effektiv beskatning på mindst 15 pct. (dvs. den faktiske beskatning i pct. af det regnskabsmæssige resultat).

Spor 2 vil derfor bidrage til at adressere den udfordring, at koncerner med væsentlige immaterielle aktiver, herunder også koncerner, der baserer sig på digitale forretningsmodeller, har særligt gode forudsætninger for at flytte aktiver til lavskatte-lande for at undgå beskatning. Aftalen vil samtidig skabe incitament for lavskatte-lande til at hæve deres selskabsskattesatser og sikre deres selskabsskattebase, hvorved den skadelige skattekonkurrence mellem landene begrænses.

³ De såkaldte GloBE-regler ("Global anti-Base Erosion")

Efter aftalen skal den globale standard for effektiv minimumsbeskatning på 15 pct. af indkomsten i de omfattede koncerner ske med udgangspunkt i en opgørelse af den effektive beskatning af koncernen i hvert af de lande, hvor den er etableret. Denne opgørelse sker med udgangspunkt i det regnskabsmæssige resultat for koncernens selskaber og faste driftssteder i det enkelte land. Hvis den effektive beskatning af koncernen i det enkelte land ligger under minimumsniveauet, opgøres og betales en såkaldt 'top-up'-skat mhp. at bringe den effektive beskatning op på 15 pct.

Kommissionen har 22. december 2021 fremsat forslag til *EU-implementering af de væsentligste elementer af OECD-aftalens spor 2*. Forslaget skal sikre ensartet og konsistent implementering iht. OECD-aftalen, som anviser, at ikrafttrædelsen af spor 2 er planlagt at skulle ske i 2023.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 115 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), der kræver høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt enstemmig vedtagelse i Rådet.

3. Formål og indhold

Forud for ECOFIN 5. april 2022 fremsatte det franske formandskab 28. marts 2022 et lettere revideret kompromisforslag.

For nærværende beskrives alene det emne, hvorom der fortsat ikke er enighed. Det drejer sig om koblingen mellem spor 1 (omfordeling af beskatningsret) og spor 2 (minimumsbeskatning).

Det franske formandskab fastholder en fælles erklæring med en politisk (men ikke juridisk) kobling mellem spor 1 og 2. Erklæringen ventes bl.a., at:

- Bekræfte EU's engagement i OECD-arbejdets spor 1 mhp. enighed medio 2022 og ikrafttrædelse i 2023.
- Opfordre samtlige EU-lande til at efterleve deres forpligtelser i begge spor.
- Understrege, at erklæringen i denne sag ikke bør danne præcedens for andre lovgivningsforslag på skatteområdet.

På baggrund af kompromisforslaget blev sagen drøftet på ECOFIN 5. april 2022, hvor der ikke kunne opnås enstemmighed. Polen henviste – trods forslaget om en fælles erklæring – til ønsket om en juridisk kobling mellem OECD-aftalens spor 1 og spor 2. Rådets Juridiske Tjeneste har vurderet, at en egentlig juridisk kobling mellem dels direktivet til implementering af spor 2 og dels spor 1 ikke er mulig. Frem mod ECOFIN 24. maj 2022 var det franske formandskab i tæt dialog med Polen mhp. at afsøge enstemmighed. Uden udsigt til polsk tilslutning tog man umiddelbart forud for ECOFIN 24. maj 2022 punktet af dagsordenen.

Frem mod ECOFIN 17. juni 2022 ventes det franske formandskab fortsat at afsøge enstemmighed.

Manglende tilkendegivelse af støtte til kompromisforslaget kan føre til, at sagen forud for ECOFIN 17. juni 2022 tages af dagsordenen. Omvendt kan tilkendegivelse af støtte betyde, at sagen bliver sat på ECOFIN-dagsordenen som a-punkt (dvs. til generel indstilling uden videre drøftelse).

4. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget kræver høring af Europa-Parlamentet i overensstemmelse med proceduren i TEUF artikel 115. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Fælles EU-implementering af OECD-aftalens spor 2 om en global minimumsbeskatning bidrager til hensigtsmæssige tilpasninger til EU's indre marked og ensartet gennemførelse af reglerne i EU. Forslaget vurderes derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

For beskrivelse af forslagens lovgivningsmæssige konsekvenser henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2022.

7. Økonomiske konsekvenser

For en redegørelse af sagens statsfinansielle, samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser henvises til tidligere samlenotater om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 7. januar 2022, 4. marts 2022, 24. marts 2022 og 11. maj 2022.

8. Høring

For høringssvar henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 4. marts 2022.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det seneste kompromisforslag vurderes i vid udstrækning at imødekomme de udfordringer, som har været gennemgående i forhandlingerne.

Da sagen senest blev drøftet på ECOFIN 5. april 2022, tog en lang række EU-lande ordet og udtrykte støtte til det aktuelle kompromis. Polen kunne ikke tilslutte sig forslaget med henvisning til ønsket om en egentlig *juridisk* kobling mellem OECD-aftalens spor 1 og spor 2.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen arbejder generelt for at sikre, at alle virksomheder, digitale såvel som ikke-digitale, betaler deres skat og bidrager til fællesskabet.

Regeringen har arbejdet for at øge ambitionsniveauet i det internationale arbejde mod brugen af skattely og skattespekulation, herunder i OECD-forhandlingerne.

Derfor er regeringen særligt positiv over for OECD-aftalens spor 2, der har til formål at lægge en effektiv global bund under selskabsskatten, idet alle større multinationale koncerner med aktivitet i bare ét af de lande, der implementerer aftalen, vil blive omfattet af minimumsbeskatningen på 15 pct. Regeringen vurderer, at det er et afgørende tiltag til at bekæmpe skatteundgåelse og til at stoppe skadelig skattekonkurrence.

Regeringen støtter derfor det aktuelle kompromisforslag, som vurderes i tråd med OECD-aftalens regler og formål, og arbejder for enstemmighed hurtigst muligt mhp. rettidig implementering af det mest muligt ambitiøse kompromis.

For en uddybende redegørelse for regeringens generelle holdning henvises til tidligere samlenotater om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 7. januar 2022, 4. marts 2022 og 24. marts 2022.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget til EU-implementering af dele af OECD-aftalens spor 2 er forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering 13. januar 2022 forud for ECOFIN 18. januar 2022, til forhandlingsoplæg 14. marts 2022 forud for ECOFIN 15. marts 2022, til orientering 1. april 2022 forud for ECOFIN 5. april 2022, til orientering 19. maj 2022 forud for ECOFIN 24. maj 2022. Der henvises til samlenotater om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 7. januar 2022, 4. marts 2022, 24. marts 2022 og 11. maj 2022 samt til samlenotat om status for OECD-arbejdet med beskatning af den digitale økonomi oversendt til Folketingets Europaudvalg 3. marts 2021 forud for ECOFIN 16. marts 2021.

Dagsordenspunkt 4: Revision af Solvens II-direktivet KOM(2021) 581

1. Resume

Formandskabet lægger op til, at ECOFIN 17. juni 2022 opnår enighed om et kompromisforslag vedr. en revision af Solvens II-direktivet (direktiv 2009/138/EF), der udgør det overordnede regelsæt og forsikrings- og pensionselskaber.

Kommissionens forslag til revision af Solvens II-direktivet har til formål at gøre forsikrings- og pensionselskaber mere robuste over for kriser i fremtiden og perioder med lave og endda negative renter som har været udbredte i de senere år. Forslaget skal endvidere forenkle og sikre mere proportionale regler for små og mindre komplekse selskaber.

Kommissionens forslag fremsat 22. september 2021 fastholdes overordnet med formandskabets kompromisforslag, der også generelt imødekommer danske prioriteter på linje med Folketingets mandat 19. maj 2022 forud for ECOFIN 24. maj 2022. Fra dansk side vil man derfor tilslutte sig kompromisforslaget.

Samlenotatet giver en kort gennemgang af forslaget. Der henvises generelt til samlenotat om sagen oversendt til Europaudvalget ifm. ECOFIN 24. maj 2022 samt grund- og nærhedsnotat oversendt 15. december 2021, der begge uddyber sagen.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede 22. september 2021 en pakke af forslag på forsikrings- og pensionsområdet, herunder en revision af Solvens II-direktivet (2009/138/EF). Dette direktiv udgør, sammen med særligt den tilknyttede delegerede forordning 2015/35 (herefter den delegerede Solvens II-forordning), EU's overordnede regelsæt for forsikrings- og pensionselskaber, kaldet Solvens II-reglerne.

Formålet med Solvens II-reglerne er at sikre beskyttelse af forsikringstagerne, at understøtte den finansielle stabilitet, at give selskaberne ensartede regler inden for det indre marked og at øge europæiske selskabers konkurrenceevne internationalt.

Solvens II-reglerne omfatter de fleste typer af forsikringsselskaber, herunder skadesforsikringsselskaber, genforsikringsselskaber samt livsforsikringsselskaber.⁴ De fleste danske pensionselskaber er livsforsikringsselskaber og er dermed underlagt Solvens II. I dansk ret er det derudover fastlagt, at de fleste danske pensionselskaber, der ikke er livsforsikringsselskaber, men er organiseret som pensionskasser, også skal være underlagt Solvens II-reglerne. Dette er ud fra hensynet til, at kunderne i hele pensionssektoren skal have en ensartet beskyttelse, samt for at sikre lige konkurrencevilkår på det danske pensionsmarked.

Solvens II-reglerne fastsætter bl.a. regler for tilsyn samt kapitalkrav for forsikrings- og pensionselskaber, der skal sikre, at de er solvente og kan imødekomme deres fremtidige forpligtelser (fx forsikrings- og pensionsudbetalinger).

⁴ Livsforsikringsselskaber er selskaber, hvor den forsikredes liv er af interesse. De kan fx indebære pensionsudbetalinger (en såkaldt livrente) eller udbetalinger i tilfælde af dødsfald.

Kommissionen præsenterede sit forslag som en del af en bredere pakke, herunder også en meddelelse, hvori Kommissionen redegør for de overordnede overvejelser om de foreslåede ændringer af Solvens II-reglerne.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til revision af Solvens II-direktivet har til formål at gøre forsikrings- og pensionsselskaber mere robuste over for kriser i fremtiden og perioder med lave og endda negative renter som har været udbredte i de senere år. Forslaget skal endvidere forenkle og sikre mere proportionale regler for små og mindre komplekse selskaber. Derudover er formålet at styrke de europæiske forsikringsselskabers bidrag til den økonomiske genopretning efter COVID-19-pandemien, bidrage til at styrke kapitalmarkederne i EU (den såkaldte kapitalmarkedsunion) samt understøtte flere bæredygtige investeringer på linje med den europæiske grønne pagt (European Green Deal).

Revisionen af Solvens II-direktivet indebærer på en række områder forslag om at ændre Kommissionens bemyndigelser til at udstede delegerede retsakter. Det vil sige, at de foreslåede ændringer konkret skal udmøntes i en kommende ændring af den delegerede Solvens II-forordning, hvilket formelt vil ske efter vedtagelsen og ikrafttrædelse af det ændrede Solvens II-direktiv.

Forslaget indfører nye eller væsentligt ændrede bestemmelser på i alt otte områder.

Formandsskabet har 2. juni 2022 fremsat et kompromisforslag, der generelt fastholder Kommissionens forslag, *jf. tabel 1*.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til forslaget. Forslaget behandles pt. i Europa-Parlamentets ECON-udvalg. Der er senest afholdt et møde om forslaget i ECON-udvalget 20. april 2022. Der tegner sig ligesom i Rådet grundlæggende opbakning til forslaget fra Europa-Parlamentets side.

Europa-Parlamentet ventes særligt at have fokus på klima- og bæredygtighedsrelaterede risici, justeringerne af reglerne som påvirker kapitalforhold (værdiansættelser af de langsigtede forpligtelser og ændring af volatilitetsjusteringen), proportionalitet og forholdet mellem reguleringen i direktivet og den efterfølgende delegerede Solvens II-forordning, som Kommissionen kan fremsætte inden for rammerne af delegationerne i direktivet.

Tabel 1

Hovedelementer i Kommissionens forslag

Område	Kommissionens forslag	Formandskabets kompromisforslag
1. Værdiansættelse af langsigtede forpligtelser, fx pensionsudbetalinger		
Ændret beregningsmetode	- Ændring af metoden som selskaberne benytter til at beregne og værdiansætte deres langsigtede forpligtelser, fx pensionsudbetalinger. - Ændringen betyder, at beregningen gradvist frem mod 2032 i højere grad vil afhænge af markedsrenterne og i mindre grad af antagelser.	Kommissionens forslag fastholdes generelt. Kompromisforslaget tilføjer, at selskaberne frem mod 2032 skal udarbejde indfasningsplaner ifm. den ændrede metode.
2. Undgåelse af adfærd der forstærker konjunkturer		
Volatilitetsjustering (VA)	- En større lempelse af selskabernes kapitalkrav end i dag, der skal tage højde for udsving på de finansielle markeder, den såkaldte volatilitetsjustering (VA). Ændringen skal sikre, at udsvingene i værdien på særligt obligationer ikke tvinger selskaberne til at sælge aktiver og dermed skaber større udsving. - Ændring af metoden for beregning af VA for bl.a. at undgå såkaldt "overkorrektion", hvor selskabernes kapitalkrav fx lempes så meget på baggrund af et negativt udsving i priserne på deres investeringer i særligt obligationer, at selskaber bliver mere solvente i dårlige tider. - Beregningen af VA gøres mere selskabsspecifik, hvor der skal tages højde for, hvilke aktiver, særligt obligationer, selskabet har investeret i mhp. at afdække deres forpligtelser, fx pensionsudbetalinger.	- Kommissionens forslag fastholdes generelt. - Kompromisforslaget præciserer endvidere, at der i den selskabsspecifikke beregning af VA'en skal tages højde for, at selskaber hjemmehørende i EU-lande med fastkurs overfor euro, fx Danmark, kan medregne deres investeringer i euro ifm. afdækning af deres hensættelser.
Symmetrisk aktiejustering	Udvidelse af aktiejusteringen. Aktiejusteringen indebærer, at selskabernes kapitalkrav for almindelige aktieinvesteringer strammes ved store opsving på aktiemarkederne og lempes ved større fald. Selskabernes kapitalkrav for aktier kan allerede i dag stige eller falde i et spænd på 10 pct. Kommissionen foreslår at øge spændet til 17 pct.	Kompromisforslaget fjerner den foreslåede udvidelse af aktiejusteringen, således de nuværende regler fastholdes, dvs. kapitalkravet for aktier kan stige eller falde i et spænd på 10 pct.
3. Renterisiko		
Kapitalkrav som følge af risiko ved negative renter	Selskaberne skal hensætte kapital, så de i højere grad tager højde for, at renterne kan falde selvom de allerede er meget lave eller negative. I dag skal selskaberne i deres kapitalkrav ikke tage højde for, at renterne kan blive negative.	- Kommissionens forslag fastholdes generelt. - Det tilføjes, at ændringen indføres over maksimalt fem år.
4. Langsigtede investeringer		
Lempelse af betingelser for at opnå lavere kapitalkrav	Kriterierne lempes for at en investering kan opnå status som en langsigtet investering og dermed få tilkendt et lavere kapitalkrav.	Kommissionens forslag fastholdes generelt.
5. Proportionalitet		
Højere tærskel for gruppe 2-forsikringsselskaber	Grænserne for hvornår et selskab kan undtages Solvens II-reglerne (såkaldte gruppe 2-forsikringsselskaber) hæves, således flere særligt små skadesforsikringsselskaber nationalt kan undtages fra reglerne.	Kommissionens forslag fastholdes generelt.
Lavrisikoprofilselskaber (LRP-selskaber)	Der etableres en ny kategori for selskaber med lav risiko, såkaldte LRP-selskaber, der vil blive fritaget fra en række af Solvens II-reglerne, herunder færre rapporteringskrav.	Kommissionens forslag fastholdes generelt, men kategoriens navn ændres til <i>små og ikke-komplekse selskaber</i> .
6. Makroprudentielle værktøjer		
Makroøkonomiske overvejelser	Selskaberne skal i deres årlige vurderinger af egen risiko og solvens bl.a. tage højde for den samlede økonomi (makroøkonomi) og hvordan deres adfærd påvirker den samlede finansielle sektor.	Kompromisforslaget fjerner dette som et generelt krav, men gør det i stedet muligt for den nationale tilsynsmyndighed at pålægge enkeltsselskaber kravene.
Likviditetsstyring	Selskaberne pålægges krav om likviditetsstyring og likviditetsplanlægning, herunder i et makroprudentielt perspektiv, så Solvens II-reguleringen lever op til internationale standarder på området.	Kompromisforslaget fjerner dette som et generelt krav, men gør det i stedet muligt for den nationale tilsynsmyndighed at pålægge enkeltsselskaber kravene.
Udbetaling af dividende	De nationale tilsynsmyndigheder skal kunne begrænse og suspendere selskabers udbetaling af dividender, tilbagekøb af aktier, mv, i exceptionelle situationer, hvor den finansielle stabilitet eller det samlede finansielle system er truet.	Kompromisforslaget fastholder muligheden for at begrænse og suspendere udbetaling af dividende, men indebærer større fleksibilitet ifm. implementering i landene.
7. Klima og bæredygtighed		
Klimaanalyser	Selskaberne skal analysere hvordan klimarelaterede risici kan få konsekvenser for deres forretningsmodeller gennem mindst to klimascenarieanalyser.	Kommissionens forslag fastholdes generelt.
Vurdering af kapitalkrav	EIOPA skal vurdere, om der er fagligt grundlag for at pålægge miljømæssigt bæredygtige investeringer lavere kapitalkrav, og miljøbelastende aktiviteter højere kapitalkrav.	- Kommissionens forslag fastholdes. - Derudover gives EOPIA mandat til at vurdere, om selskaberne tager højde for risici vedr. biodiversitet.
8. Tilsyn		
Grænseoverskridende tilsyn	For grænseoverskridende aktivitet får tilsynsmyndighederne i værtslande (dvs. lande udover hjemlandet) større bemyndigelse til indhente relevante informationer fra hjemlandets myndigheder.	Kommissionens forslag fastholdes generelt.

Kilde: Kommissionens forslag, formandskabets kompromisforslag af 2. juni 2022 og egen tilvirkning

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at der er behov for at sikre en fælles ramme for forsikrings-selskabers ret til fri etablering og bevægelighed af tjenester, hvilket Kommissionen vurderer, at landene ikke kan tilvejebringe hver for sig. Regeringen vurderer på linje med Kommissionen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Solvens II-direktivet er hovedsageligt implementeret i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser. Dertil finder den eksisterende lovgivning i den delegerede Solvens II-forordning direkte anvendelse i Danmark.

Kommissionens forslag ventes at medføre et behov for ændringer i lov om finansiel virksomhed og tilhørende bekendtgørelser.

7. Økonomiske konsekvenser

Det ventes, at Kommissionens kommende forslag til en ændring af den delegerede Solvens II-forordning kan have væsentlige økonomiske konsekvenser.

Samlenotatet oversendt forud for ECOFIN 24. maj 2022 samt grund- og nærhedsnotat om sagen behandler de økonomiske konsekvenser mere dybdegående.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget kan medføre et øget ressourcebehov for Finanstilsynet, herunder til at håndtere tilsyn med selskabernes vurderinger af bæredygtighedsrelaterede risici, der introduceres med forslaget.

Finanstilsynet finansieres gennem bidrag fra de finansielle virksomheder under tilsyn, og forslaget vil derfor ikke have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Det bemærkes, at de afledte nationale udgifter som udgangspunkt skal holdes inden for berørte ministeriers eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1. Såfremt det viser sig, at det ikke er muligt at holde udgifterne inden for eksisterende bevillinger, vil håndteringen af udgifterne skulle afklares særskilt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget ventes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet det bidrager til at sikre robustheden af forsikrings- og pensionssektoren og understøtter finansiel stabilitet.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne have erhvervsøkonomiske konsekvenser for forsikrings- og pensionsselskaber, særligt i lyset af de justerede kapitalkravsregler for selskaberne, herunder særligt hvordan selskaberne beregner deres langsigtede forpligtelser. De endelige konsekvenser kan dog ikke kvantificeres og vurderes nærmere, før Kommissionen har præsenteret et forslag til en revision af den delegerede Solvens II-forordning.

Kommissionen vurderer samlet set og på tværs af hele EU, at revisionen af de samlede Solvens II-regler (dvs. direktivet samt den følgende revision af den delegerede Solvens II-forordning) på længere sigt vil betyde, at selskabernes kapitalkrav er mere eller mindre uændrede. Dermed vil selskaberne have omtrent samme mængde fri

kapital, hvilket de ikke skal hensætte til fremtidige forpligtelser. Selskaberne vil derfor som hidtil kunne investere og understøtte økonomien også med risikovillig kapital. Kommissionen har ikke analyseret konsekvenser for de enkelte EU-lande.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor med frist for bemærkninger 7. oktober 2021. Der henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. december 2021 for en gennemgang af høringssvarene.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene har generelt støttet forslaget, der anses at kunne styrke robustheden af forsikrings- og pensionssektoren. Landene ventes generelt at kunne støtte formandskabets kompromisforslag ifm. ECOFIN.

10. Regeringens generelle holdning

Solvens II-reglerne er vigtige for at sikre en velfungerende og robust forsikrings- og pensionssektor. Regeringen finder, at Solvens II-reglerne generelt er velfungerende og støtter en revision, der medfører en målrettet udvikling af de eksisterende regler, så reglerne bliver mere tidssvarende.

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag, der styrker Solvens II-reglernes overordnede formål om at beskytte forsikringstagerne, understøtte den finansielle stabilitet og give forsikringsselskaberne ensartede regler inden for EU's indre marked. Det er vigtigt, at kapitalkravene for sektoren afspejler de reelle risici og støtter derfor, at selskaberne generelt bliver mere robuste gennem den ændrede metode for beregning af langsigtede forpligtelser og at kapitalkravene tager højde for risici ved meget lave renter. Det er samtidigt vigtigt, at undgå uforholdsmæssige stigninger i kapitalkravene.

Formandskabets kompromisforslag imødekommer generelt danske prioriteter på linje med mandatet givet af Folketingets Europaudvalgs 19. maj 2022 forud for ECOFIN 24. maj 2022. Fra dansk side vil man derfor tilslutte sig kompromisforslaget eller en løsning på linje hermed.

Regeringen vil vende tilbage til Europaudvalget forud for, at Kommissionen ændrer og vedtager den delegerede Solvens II-forordning.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er senest blev forelagt Folketingets Europaudvalg 19. maj 2022 til forhandlingsoplæg forud for ECOFIN 24. maj 2022. Sagen blev forelagt til orientering forud for ECOFIN 5. oktober 2021. Der henvises desuden til grund- og nærhedsnotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. december 2021.

Dagsordenspunkt 5: EU-tiltag på hvidvaskområdet – fremskridtsrapport og fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed

KOM(2021) 420, KOM(2021) 421, KOM(2021) 422, KOM(2021) 423

1. Resume

Formandskabet ventes på ECOFIN 17. juni 2022 (evt. som a-punkt uden videre drøftelse) at fremlægge en fremskridtsrapport, som gør status for de hidtidige drøftelser om hvidvaskpakken.

Det er ligeledes muligt, at EU-landene snart vil opnå enighed om en fælles EU-tilsynsmyndighed til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Hvidvaskpakken består ud over forslaget til etablering af en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed af forslag til en hvidvaskforordning, forslag til et nyt hvidvaskdirektiv samt forslag til ændring af forordning om pengeoverførsler. Drøftelser af forslag i hvidvaskpakken ventes at fortsætte under det tjekkiske formandskab i 2. halvår 2022.

Formandskabet har fremsat et kompromisforslag, som indebærer, at den fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed skal føre direkte tilsyn med udvalgte finansielle forpligtede enheder. Disse udvælges efter en risikobaseret tilgang, som betyder, at de forpligtede enheder, hvor risikoen for hvidvask er størst, underlægges direkte tilsyn. Hertil kommer et geografisk princip, som ville kunne indebære, at myndigheden skal føre tilsyn med mindst én forpligtet enhed i hvert EU-land.

Det bemærkes, at der i december 2021 blev opnået enighed i Rådet om forslag til ændring af pengeoverførselsforordningen, som nu forhandles med Europa-Parlamentet.

Regeringen har en ambitiøs tilgang til bekæmpelse af hvidvask og vurderer det afgørende, at der slås hårdt ned på denne type kriminalitet. Regeringen støtter derfor Kommissionens hvidvaskpakke, som kan bidrage betydeligt til en styrket indsats på området. Regeringen støtter ligeledes en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed på baggrund af mere harmoniserede EU-hvidvaskregler og kan tiltræde en løsning på linje med det aktuelle kompromis, som vurderes at kunne styrke samarbejde og koordinering mellem EU-landene i indsatsen mod grænseoverskridende hvidvask og terrorfinansiering, og som ligger inden for rammerne af Folketingets Europaudvalgs mandat.

For uddybning af forslagene i hvidvaskpakken og regeringens holdning hertil henvises til grund- og nærhedsnotater oversendt til Folketingets Europaudvalg 7. og 15. oktober 2021. Europaudvalget gav 19. maj 2022 forud for ECOFIN 24. maj 2022 regeringen mandat til forslaget om EU-hvidvasktilsynsmyndigheden. Der henvises i den forbindelse til samlenotat om sagen.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 20. juli 2021 en hvidvaskpakke med en række forslag til at styrke EU's rammer for bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme (herefter 'hvidvask'), herunder forslag til en ny EU-myndighed for bekæmpelse af

hvidvask.⁵ Forslagene forhandles aktuelt i EU's lovgivningsprocedure, hvor Rådet og Europa-Parlamentet sammen træffer beslutning.

3. Formål og indhold

Kommissionen angiver, at formålet med hvidvaskpakken overordnet er at adressere tre problemer:

- 1) Mangel på klare og konsistente regler på hvidvaskområdet, herunder som følge af EU-landenes uens gennemførelse af EU-reglerne
- 2) Uensartet tilsyn på tværs af det indre marked og utilstrækkelig koordination mellem de nationale tilsynsmyndigheder i grænseoverskridende sager
- 3) Utilstrækkelig koordinering og udveksling af information mellem nationale finansielle efterretningsenheder ("Financial Intelligence Units" – FIU'er) og mellem FIU'er og de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder.

Hvidvaskpakken består af følgende forslag, *jf. tabel 1*:

1. **Forslag til etablering af en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed ("Anti-Money Laundering Authority" – AMLA).** Forslaget indebærer etablering af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed omfattende alle EU-lande, som skal fungere på basis af et fælles og harmoniseret regelsæt samt i samarbejde med nationale hvidvasktilsynsmyndigheder.
2. **Forslag til en hvidvaskforordning ("Anti-Money Laundering Regulation" – AMLR).** Med forslaget overføres dele af hvidvaskdirektivet til en hvidvaskforordning, som vil være direkte gældende i EU-landene. Det skal sikre høje og mere harmoniserede standarder for hvidvaskbekæmpelse på tværs af EU. Hvidvaskdirektivet og hvidvaskforordningen skal tilsammen udgøre et fælles EU-regelsæt på hvidvaskområdet ("EU single rule book").
3. **Forslag til et nyt EU-hvidvaskdirektiv ("Anti-Money Laundering Directive" – AMLD).** AMLD udgør i dag grundlaget for forebyggelsen og bekæmpelsen af hvidvask i EU. Forslaget skal opdatere regler og sikre sammenhæng med de andre forslag i hvidvaskpakken, herunder en ny EU-hvidvasktilsynsmyndighed og en ny hvidvaskforordning.
4. **Forslag til ændring af pengeoverførselsforordningen ("Transfer of Funds Regulation" – TFR),** som udbreder kravene i forordningen til også at dække såkaldte kryptoaktiver. Kryptoaktiver er et rent digitalt aktiv (fx valuta eller værdipapirer), der alene udstedes, handles og opbevares digitalt.

På ECOFIN 17. juni 2022 ventes formandskabet at fremlægge en fremskridtsrapport, hvor det gør status for de hidtidige drøftelser i rådsarbejdsgruppen:

- **EU-hvidvasktilsynsmyndighed (AMLA):** Formandskabet søger at opnå enighed i Rådet om centrale dele af et kompromisforslaget.

⁵ Link til Kommissionens hjemmeside vedr. hvidvaskpakken: [Anti-money laundering and countering the financing of terrorism legislative package | European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/anti-money-laundering-legislative-package/).

- **Hvidvaskforordning (AMLR):** Formandskabet har igangsat substansdrøftelser om forslaget, som Rådet i 2. halvår 2022 vil bygge videre på. Formandskabet har fokuseret på afklaring af forslagets definitioner, anvendelsesområde mv.
- **Hvidvaskdirektiv (AMLD):** Formandskabet har fokuseret på emner i relation til koordination og samarbejde mellem tilsynsmyndigheder, sanktioner og tilsynsværktøjer, analyser og informationsudveksling mellem finansielle efterretningsenheder (FIU'er) mv. samt disses kompetencer.
- **Pengeoverførselsforordningen (TFR):** Formandskabet gennemfører aktuelt dialogforhandlinger med Europa-Parlamentet. Formandskabet oplyser, at man vil arbejde for et endeligt kompromis, som indebærer stærke krav til gennemsigtighed for handel med kryptoaktiver, som er på linje med anbefalingen fra Financial Action Task Force (FATF) og indebærer en høj grad af databaseskyttelse på linje med EU-regler.

Tabel 1

Hvidvaskpakken – indhold og status

Forslag	Indhold	Status
1. Forslag til EU-hvidvasktilsynsmyndighed (AMLA)	EU-hvidvasktilsynsmyndigheden skal bl.a.: - <i>Direkte tilsyn:</i> Føre direkte tilsyn med udvalgte af EU's største og grænseoverskridende kreditinstitutter og andre finansielle institutter, hvor risikoen for hvidvask anses for størst. Det risikobaserede princip vil gælde fra og med 1. udvælgelsesrunde i 2026. Der ventes i alt udvalgt 40 finansielle forpligtede enheder til direkte tilsyn i 1. udvælgelsesrunde. - Der ventes fra og med 2. udvælgelsesrunde i 2029 indført et geografisk princip om, at myndigheden skal føre direkte tilsyn med mindst én forpligtet enhed i hvert EU-land. Forpligtede enheder er de virksomheder, fx kreditinstitutter, som skal efterleve hvidvaskreglerne. Konkret ventes det geografiske princip at kunne indebære, at såfremt der i et EU-land ikke er udvalgt finansielle forpligtede enheder, herunder udenlandske datterbanker, etableret i det pågældende land til direkte tilsyn, så omfatter det direkte tilsyn også den finansielle forpligtede enhed, herunder en udenlandsk datterbank, etableret i landet, hvor hvidvaskrisikoen anses for høj. Såfremt flere finansielle forpligtede enheder, herunder udenlandske datterbanker, etableret i landet har en høj hvidvaskrisiko, så udvælges den forpligtede enhed til direkte tilsyn, som har den højeste andel af grænseoverskridende transaktioner ift. samlede transaktioner. - <i>Indirekte tilsyn:</i> Myndigheden skal føre tilsyn med de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder og derigennem indirekte tilsyn med de forpligtede enheder, som ikke er udvalgt til myndighedens direkte tilsyn - <i>Samarbejde mellem FIU'er:</i> Yderligere etableres med myndigheden en mekanisme for at styrke samarbejde og informationsudveksling mellem nationale finansielle efterretningsenheder (FIU'er) - <i>Horisontale opgaver:</i> Endelig skal myndigheden have en række beføjelser vedr. udarbejdelse af tekniske standarder og retningslinjer samt anbefalinger til, hvordan de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder fører hvidvasktilsyn	Forhandles aktuelt i Rådet. Samlet kompromisforslag er fremlagt
2. Forslag til hvidvaskforordning (AMLR)	Forslaget indeholder bl.a.: - En udvidelse af listen over forpligtede enheder - Øget detaljeringsgrad i kravene til de forpligtede enheders hvidvaskpolitikker, forretningsgange og kontroller - Yderligere krav til kundekendskab - Yderligere krav til gennemsigtighed af reelle ejere af virksomheder, fonde mv. - Yderligere krav til underretning af myndigheder om mistænkelige transaktioner - Loft for modtagelse og betaling af kontanter på EUR 10.000 - Politikker vedr. tredjelande, dvs. lande uden for EU	Forhandles aktuelt i Rådet. Samlet kompromisforslag er endnu ikke fremlagt

Tabel 1

Hvidvaskpakken – indhold og status

3. Forslag til nyt hvidvaskdirektiv (AMLDD)	Forslaget indeholder bl.a.:	Forhandles aktuelt i Rådet. Samlet kompromisforslag er endnu ikke fremlagt
	- Overnationale (supranationale) og nationale risikovurderinger - Indberetning af data til EU-hvidvasktilsynsmyndigheden - Egnetheds- og hæderlighedskrav til ledelsesmedlemmer og reelle ejere af selskaber mv. - Tilpasninger af krav til registre over reelle ejere, bankkonti og ejendomme - Tilpasninger af krav til nationale finansielle efterretningsenheder (FIU'er) og nationalt hvidvasktilsyn - Krav vedr. hvidvaskmyndigheders koordination og samarbejde	
4. Forslag til ændring af pengeoverførselsforordningen (TFR)	- Forslaget indebærer, at den information, som skal opgives ifm. pengeoverførsler, udbredes til også at dække kryptoaktiver foretaget af kryptoaktivtjenester - Forslaget implementerer en anbefaling fra Financial Action Task Force (FATF), som er et mellemstatsligt internationalt samarbejde om hvidvaskbekæmpelse, hvor bl.a. Danmark og andre EU-lande deltager	Rådet nåede enighed 1. december 2021. Forhandles aktuelt med Europa-Parlamentet

Kilde: Kommissionen, formandskabet og egen tilvirkning.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om formandskabets fremskridtsrapport om forslagene til nye EU-tiltag til hvidvaskbekæmpelse.

Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til forslaget om en fælles EU-tilsynsmyndighed.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at hensigten med forslagene ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af EU-landene alene gennem det nuværende hvidvaskdirektiv, som fastlægger minimumsstandards, da kriminelle grundet hvidvasks grænseoverskridende natur kan udnytte forskellene i EU-landenes implementering.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at hvidvask er grænseoverskridende kriminalitet, og at der kan være en risiko for, at de kriminelle vælger at udøve de kriminelle aktiviteter i de EU-lande, hvor reglerne er mest lempelige. Det er på den baggrund regeringens vurdering, at forslagene i hvidvaskpakken er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Gældende dansk ret på hvidvaskområdet udgøres af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven). Dertil kommer en række bekendtgørelser, som er udstedt i medfør af hvidvaskloven. Pligten til at indhente, opbevare og registrere reelle ejere er fastlagt i selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde mv.

Forslaget til EU-hvidvasktilsynsmyndighed er en forordning, som vil være direkte gældende i Danmark. Hvidvaskforordningen og hvidvaskdirektivet går på nogle områder videre end hvidvaskloven, og der vil derfor være behov for ændringer af nogle bestemmelser. Hvidvaskforordningen vil være direkte gældende i Danmark. Hvidvaskdirektivet skal gennemføres i dansk ret.

Ligeledes er der områder, hvor hvidvaskloven går videre end forslaget til hvidvaskforordning. Det er vurderingen, at forslaget generelt gør det muligt at opretholde danske regler på området, idet det dog skal analyseres nærmere.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagene har statsfinansielle konsekvenser.

EU-hvidvasktilsynsmyndigheden ventes finansieret dels af gebyrer opkrævet fra de udvalgte og visse ikke-udvalgte forpligtede enheder, dels af EU-budgettet. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget. Forslaget har dermed statsfinansielle konsekvenser for Danmark gennem EU's budget.

Nye krav og processer ift. de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder kan indebære et behov for yderligere ressourcer til de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder, dvs. Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og Spillemyndigheden.

Det bemærkes, at Finanstilsynet finansieres af afgifter pålagt virksomhederne under tilsyn, hvilket ikke har direkte statsfinansielle konsekvenser. Advokatrådet finansieres af årlige bidrag fra advokaterne under tilsyn, hvilket ikke har direkte statsfinansielle konsekvenser. Erhvervsstyrelsen og Spillemyndigheden finansieres på baggrund af en bevilling samt opkrævning af gebyrer, hvorfor et forøget ressourcebehov kan have statsfinansielle konsekvenser.

Det bemærkes også, at de afledte nationale udgifter som udgangspunkt skal holdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1. Såfremt det viser sig, at det ikke er muligt at holde udgifterne inden for eksisterende bevillinger, vil håndteringen af udgifterne skulle afklares særskilt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Tiltag til styrkelse af hvidvaskbekæmpelsen forventes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da de kan forebygge og bekæmpe kriminalitet og styrke tilliden til og robustheden af eksempelvis finansielle virksomheder og det finansielle system generelt.

En EU-hvidvasktilsynsmyndighed og mere harmoniserede regler på hvidvaskområdet ventes på den baggrund generelt at kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at forslaget til EU-hvidvasktilsynsmyndighed kan medføre administrative og økonomiske konsekvenser for forpligtede enheder i Danmark, som skal efterleve hvidvaskreglerne (forpligtede enheder).

De administrative konsekvenser består i, at de forpligtede enheder vil opleve et intensiveret tilsyn som følge af etableringen af myndigheden.

De økonomiske konsekvenser består i, at udvalgte og visse ikke-udvalgte forpligtede enheder i Danmark kan skulle bidrage til gebyrfinansieringen af myndigheden.

De øvrige forslag i hvidvaskpakken, herunder de standarder, som myndigheden skal fastlægge, vil også kunne medføre både økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det gælder fx øgede krav til interne politikker, forretningsgange og kontroller for forpligtede enheder.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor med frist for bemærkninger d. 16. august 2021.

For høringssvarene henvises til grund- og nærhedsnotat om forslagene i hvidvaskpakken oversendt til Folketingets Europaudvalg 7. oktober 2021 (om hvidvaskforordning, hvidvaskdirektiv og pengeoverførselsforordningen) og 15. oktober 2021 (om EU-hvidvasktilsynsmyndigheden).

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning.

Landene støtter generelt arbejdet på nye tiltag på hvidvaskområdet, herunder en ny EU-hvidvasktilsynsmyndighed på basis af mere harmoniserede EU-regler.

Nogle lande lægger særlig vægt på et tæt samarbejde og klar arbejdsdeling mellem EU-hvidvasktilsynsmyndigheden og nationale hvidvasktilsynsmyndigheder.

EU-landene støtter generelt en risikobaseret tilgang til at udvælge finansielle forpligtede enheder til myndighedens direkte tilsyn. Nogle lande støtter, at man kombinerer et risikobaseret og et geografisk udvælgelseskriterium, så myndigheden fører direkte tilsyn med mindst én enhed i hvert EU-land. Andre lande er skeptiske, da de mener, at et geografisk udvælgelseskriterium vil fravige en risikobaseret tilgang.

Landene støtter generelt mere harmoniserede regler gennem en hvidvaskforordning. Nogle lande understreger, at mere ensartede regler ikke må svække indsatsen i lande med høje standarder på hvidvaskområdet. Nogle lande betoner særligt vigtigheden af brug af teknologi og digitale værktøjer til at styrke bekæmpelsen af hvidvask. Nogle lande finder det særligt vigtigt, at kryptoaktiver inkluderes i regelsættet. Nogle lande støtter forslaget om et loft for kontantbetalinger på EUR 10.000, mens andre lande ønsker en højere, lavere eller slet ingen tærskel.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning.

Regeringen har stort fokus på at bekæmpe hvidvask. Det er afgørende, at der bliver slået hårdt ned over for denne type kriminalitet ikke mindst for at bekæmpe den bagvedliggende kriminalitet. En styrket indsats skal både finde sted nationalt og på EU-niveau i lyset af den ofte grænseoverskridende karakter af hvidvask.

Regeringen støtter Kommissionens pakke af forslag til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Initiativerne ligger i forlængelse af de seneste års danske initiativer til hvidvaskbekæmpelse. Det er en prioritet for regeringen, at de nye initiativer på hvidvaskområdet får den tiltænkte merværdi, styrker indsatsen på området og indeholder en klar ansvarsfordeling og rolle til nationale myndigheder, hvor der gøres bedst mulig brug af deres kompetencer og erfaringer.

Regeringen støtter ligeledes en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed, som skal fokusere sine ressourcer, hvor risikoen for hvidvask er størst (risikobaseret tilgang) samtidig med, at myndighedens tilsyn forankres i alle EU-lande. På den baggrund støtter regeringen det aktuelle kompromisforslag, som ud over den risikobaserede tilgang tilføjer et geografisk princip (dvs. at myndigheden skal føre tilsyn med mindst én forpligtet enhed i hvert EU-land), som vurderes at kunne styrke samarbejde og koordinering mellem EU-landene i indsatsen mod grænseoverskridende hvidvask og terrorfinansiering. Regeringen vil tilslutte sig et kompromisforslag, som ligger inden for rammerne af Folketingets Europaudvalgs mandat.

For regeringens uddybede holdning til forslagene i hvidvaskpakken henvises til grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 7. og 15. oktober 2021, samt samlenotater forud for ECOFIN 7. december 2021 og 24. maj 2022.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens forslag om nye EU-tiltag på hvidvaskområdet er forelagt Folketingets Europaudvalg 8. juli 2021 forud for ECOFIN 13. juli 2021 samt skriftligt forelagt forud for ekstraordinært ECOFIN 26. juli 2021.

Grund- og nærhedsnotater om forslagene i hvidvaskpakken er oversendt til Europaudvalget 7. og 15. oktober 2021. Samlenotat om hvidvaskpakken og en fremskridtsrapport er oversendt forud for ECOFIN 7. december 2021.

Samlenotat om pengeoverførselsforordningen er oversendt 24. november 2021 forud for ECOFIN 7. december 2021, hvor Europaudvalget gav regeringen mandat til forslaget 2. december 2021. Samlenotat om EU-hvidvasktilsynsmyndigheden er oversendt 11. maj 2022 forud for ECOFIN 24. maj 2022, hvor Europaudvalget gav regeringen mandat til forslaget 19. maj 2022.

Dagsordenspunkt 6: Forslag til ændring af direktiver vedr. forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF) og kollektive investeringsinstitutter (UCITS)

KOM (2021) 721

1. Resume

Formandskabet lægger op til, at ECOFIN 17. juni 2022 når til enighed om et kompromisforslag om ændring af direktiv om investeringsinstitutter (UCITS-direktivet) og ændring af direktiv om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet).

Kommissionen fremsatte forslaget i november 2021. Efterfølgende er der pågået tekniske forhandlinger i Rådet. Efter enighed i Rådet skal forslaget forhandles med Europa-Parlamentet.

Formandskabets kompromisforslag imødekommer generelt danske prioriteter på linje med Folketingets Europaudvalgs mandat 1. april forud for ECOFIN 5. april 2022. Fra dansk side vil man derfor tilslutte sig kompromisforslaget.

Der henvises for en uddybning af sagen til samlenotat oversendt til Europaudvalget ifm. ECOFIN 5. april 2022 samt til grund- og nærhedsnotat oversendt 8. marts 2022.

2. Baggrund

Et institut for kollektiv investering ("Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities" – UCITS) er et institut etableret i EU, der investerer i værdipapirer (aktier og obligationer) eller visse andre likvide finansielle aktiver med kapital, som den indhenter ved at henvende sig til både detail- og professionelle investorer. Et eksempel på en UCITS er en investeringsforening. En UCITS bygger på princippet om risikospredning og investerer i en bred portefølje af værdipapirer mv.

En alternativ investeringsfond ("Alternative Investment Fund" – AIF) er en kollektiv investeringsvirksomhed eller en afdeling heraf, der ikke er godkendt af en tilsynsmyndighed som UCITS, og som rejser kapital fra en række investorer, som den investerer i overensstemmelse med fondens investeringspolitik. En AIF har ofte fokus på alternative investeringer og kan være målrettet såvel private som professionelle investorer. En AIF kan investere i et stort set ubegrænset udvalg af aktiver, bl.a. aktier og obligationer, valuta, råvarer og reale aktiver såsom ejendomme. Der vil typisk være større risiko for en investor forbundet med at investere i en AIF frem for en UCITS.

UCITS-direktivet trådte i kraft i 2009. Det gældende direktiv om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet) trådte i kraft i 2011. Både UCITS-direktivet og FAIF-direktivet indeholder regler for godkendelse, tilsyn, aktiviteter, risiko- og likviditetsstyring, delegering af opgaver, udpegning af depositarer samt oplysninger, der skal offentliggøres. Begge direktiver, særligt UCITS-direktivet, indeholder regler for at sikre et højt niveau af investorbeskyttelse.

3. Formål og indhold

Kommissionen fremsatte 25. november 2021 et forslag til målrettede justeringer af både UCITS- og FAIF-direktiverne. Formålet med forslaget er overordnet at strømline reglerne på investeringsfondsområdet. Der henvises for en uddybning af sagen til samlenotat oversendt til Europaudvalget ifm. ECOFIN 5. april 2022 samt til grund- og nærhedsnotat oversendt 8. marts 2022.

Forslaget omfatter bl.a. følgende elementer, *jf. tabel 1*:

- Indførelse af regler for AIF'er, der yder lån (lånudstedende fonde)
- Grænseoverskridende udbud af depositarydelser for AIF'er (en depositar er fx et kreditinstitut, som sikrer, at fondens aktiver reelt er til stede)
- Samme ydelser, samme krav for -AIF'ers accessoriske ydelser (dvs. services i tillæg til selve forvaltningen af AIF'er)
- Værktøjer til bedre at styre likviditet (pengebevægelser) i åbne fonde (hvor investorer løbende kan indløse deres investeringer)
- Skærpet regulering af delegationsaftaler mv. (dvs. at en opgave, som en AIF og UCITS selv skulle have lavet, i stedet udføres af en tredjepart, fx porteføljevaltning, rådgivning, risikostyring, markedsføring, administration af fast ejendom og rapportering)
- Bedre dataindsamling, rapportering, vidensdeling og samarbejde.

Tabel 1

Ændring af UCITS- og FAIF-direktiverne

Område	Kommissionens forslag	Formandskabets kompromisforslag
Lånudstedende fonde	- <i>Harmonisering:</i> Harmonisere nationale regler og indføre specifikke regler i FAIF-direktivet for lånudstedende fonde, bl.a. om politikker, procedurer og for lån, vurdering af kreditrisiko samt administration og overvågning af lån.	Fastholder generelt Kommissionens forslag. Dog med en række tilføjelser/ændringer af krav til fonden, fx:
<i>Forslag vedrører AIF'er</i>	- <i>Begrænsning på långivning:</i> En AIF vil – for at sikre risikospredning – højst kunne yde lån til én låntager på 20 pct. af sin kapital, når låntageren er enten en finansiell virksomhed, en AIF eller en UCITS.	- Landene kan forbyde udstedelse af lån til forbrugere.
	- <i>Imødegå interessekonflikter:</i> En AIF kan – for at undgå interessekonflikter – ikke yde lån til sin forvalter eller dennes ansatte, sin depositar eller tredjepart, som den har indgået en delegationsaftale med.	- 5 pct.- tilbageholdelseskrauet begrænses til to år, og visse praktiske undtagelser tilføjes.
	- <i>Risikotilbageholdelse:</i> En AIF skal – for at sikre hensigtsmæssig risikostyring – beholde 5 pct. af et lån, når lånet frasælges umiddelbart efter, det er formidlet.	- Fonden må højst have indlån af kontanter svarende til 100 pct. af de samlede aktiver, samt samlede aktiver ift. indlån af kontanter (gearing) på højst 300 pct.
	- <i>Fondsstruktur:</i> En AIF, der yder lån, skal – for at sikre sig mod likviditetsrisiko – være en lukket fond (hvor investorer ikke løbende kan indløse deres investering), hvis de samlede lån overstiger 60 pct. af de samlede aktiver.	- Lånudstedende fonde skal være lukkede, med mindre fondens likviditetsstyring er tilstrækkeligt effektiv til, at fonden kan være åben (dvs. hvor investorer løbende kan indløse deres investering).
Depositarydelser på tværs af grænser i EU	- <i>Godkendelse af depositarydelser på tværs af EU:</i> Nationale tilsynsmyndigheder (i Danmark Finanstilsynet) kan tillade, at AIF'er etableret i EU kan anvende en depositar (dvs. fx et kreditinstitut, som sikrer, at fondens aktiver reelt er til stede) etableret i et andet EU-land, dvs. grænseoverskridende depositarydelser. Det skal fremme udbud og konkurrence for sådanne ydelser i EU. I dag er der krav om, at depositaren befinder sig i samme EU-land, som fonden befinder sig i.	Fastholder generelt Kommissionens forslag, idet der fastsættes yderligere krav for at give tilladelse til depositarydelser på tværs af grænser i EU:
<i>Forslag vedrører AIF'er</i>		- Det præciseres, at tilsynsmyndigheder skal foretage en individuel vurdering af en depositar.

Tabel 1

Ændring af UCITS- og FAIF-direktiverne

	- <i>Evt. europæiske depositarpar:</i> På sigt lægges op til at overveje indførelsen af et europæisk depositarpar, dvs. en ret til at markedsføre AIF'er på tværs af EU. Det vil i givet fald forudsætte et nyt forslag fra Kommissionen.	- Forvalteren skal redegøre for, at der mangler relevante depositarydelser på markedet. - AIF'ens hjemland skal leve op til nogle kriterier for, at der objektivt er tale om et land med begrænset udbud af depositarydelser.
Samme ydelser, samme krav <i>Forslag vedrører AIF'er</i>	- <i>Regler om markeder for finansielle instrumenter:</i> Forvaltere af alternative fonde (FAIF) skal efterleve regler om markeder for finansielle instrumenter (MiFID II-reglerne), fx porteføljevaltning og investeringsrådgivning. FAIF'er er investeringsselskaber, men er i dag ikke automatisk underlagt MiFID II-reglerne. - <i>Accessoriske services:</i> Accessoriske services, som en forvalter af en FAIF må udføre, udvides. Accessoriske services er services i tillæg til kerneopgaven med forvaltning af fonden, fx rådgivning og ordreformidling.	Fastholder generelt Kommissionens forslag.
Likviditetsstyring <i>Forslag vedrører både AIF'er og UCITS</i>	- <i>Harmonisering:</i> Harmonisere tilgangen og samarbejdet i EU for at håndtere likviditetsforhold (pengebevægelser) i UCITS og åbne AIF'er (hvor investorer løbende kan indløse deres investering) i stressede markeder. - En UCITS og AIF skal i deres politikker og procedurer indføre mindst ét likviditetsstyringsværktøj ("Liquidity Management Tool" – LMT) fra en EU-harmoniseret liste, fx udrædelsesvarsel, gebyr for udrædelse og betingelser for indløsning af aktiver. EU-landene kan hver især yderligere tillade brug af andre LMT'er. - <i>Suspendering af tilbagekøb og indløsning:</i> Nationale tilsynsmyndigheders muligheder for at kræve suspendering af tilbagekøb og indløsning af andele i en fond styrkes. - <i>Aktivering af LMT'er:</i> Nationale tilsynsmyndigheder kan under visse betingelser kræve aktivering af den eller de LMT'er, som en UCITS og AIF har valgt at benytte. - Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) kan under særlige betingelser også anmode en national tilsynsmyndighed om aktivering af et LMT over for en UCITS og AIF.	Fastholder generelt Kommissionens forslag, med enkelte ændringer, fx: - UCITS og åbne AIF'er skal minimum vælge to LMT'er fra EU-listen af LMT'er. - En såkaldt dobbeltprismetode inkluderes i listen af LMT'er. Med denne metode tilpasses indløsningspriser løbende, så det er køber/sælger, der bærer transaktionsomkostninger, mens værdien af eksisterende investorers andele/aktier ikke påvirkes. Metoden er særligt anvendt af danske fonde. - Visse typer fonde undtages fra LMT-kravene. - De gældende regler for tilsynsmyndighedernes kompetencer fsva. aktivering af LMT'er fastholdes, så de alene kan kræve suspendering af udstedelse, tilbagekøb eller indløsning af andele.
Delegationsaftaler <i>Forslag vedrører både AIF'er og UCITS</i>	- <i>Styrket fokus på delegationsaftaler:</i> Øget fokus på delegationsaftaler, særligt strengere oplysningskrav ifm. UCITS og AIF'ers delegering af opgaver, fx porteføljevaltning, rådgivning og risikostyring, til virksomheder uden for EU. - En AIF eller UCITS skal redegøre for, hvordan den vil kontrollere virksomheder, den delegerer opgaver til uden for EU. Tilsvarende foreslås ikke inden for EU. - Nationale tilsynsmyndigheder skal føre tilsyn med omfanget af de funktioner vedr. porteføljevaltning og risikostyring, AIF og UCITS delegerer til virksomheder uden for EU. Evt. indberetning til ESMA, hvis omfanget af delegering er tilstrækkelig stort. ESMA skal udarbejde tekniske standarder for disse indberetninger. - <i>Evalueringer:</i> Gennemførelse af evalueringer ("peer reviews") mindst hvert andet år, hvor ESMA gennemfører undersøgelse af nationale tilsynsmyndigheders praksis for anvendelse af delegeringsreglerne. - <i>Notifikation:</i> For UCITS skal den nationale tilsynsmyndighed notificeres, før en opgave kan delegeres til en virksomhed, uanset om denne er hjemmehørende i eller uden for EU. - <i>Skalselskaber ("postkasseelskaber"):</i> Mindst to personer med tilstrækkeligt godt omdømme og erfaring, der står for drift af AIF og UCITS, skal være fuldtidsansatte el.lign. og have bopæl i EU. Formålet er at sætte ind over for skalselskaber eller postkasseenheder. - <i>Sammenhæng med hvidvask- og skatteregler:</i> Sikrer konsistens med hvidvaskregler og internationale konventioner om samarbejde vedr. skattespørgsmål.	Fastholder generelt Kommissionens forslag med enkelte væsentlige ændringer: - Tilsynsmyndighedernes opgave ændres til rapporteringskrav om forvalteres/administrations-selskabers delegering til virksomheder både indenfor og udenfor EU. - Forvaltere/administrations-selskaber rapporterer til den nationale tilsynsmyndighed, der rapporterer til ESMA. - Kravet om peer reviews hvert andet år slettes.

Tabel 1

Ændring af UCITS- og FAIF-direktiverne

Data og rapportering	-	<i>Strømline datarapporteringskrav:</i> Datarapporteringskrav i UCITS- og FAIF-direktiverne strømlines. ESMA skal undersøge muligheder for et integreret rapporteringssystem. Formålet er at ensrette regelsæt, undgå unødvendig dobbeltrapportering samt forbedre datastandardisering og effektiv datadeling.	Fastholder generelt Kommissionens forslag.
<i>Forslag vedrører både AIF'er og UCITS</i>			

Kilde: Kommissionen, formandskabet og egen tilvirkning.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag, dog med visse justeringer. Kompromisforslaget vurderes i højere grad end Kommissionens forslag at give tilsynsmyndigheder mulighed for at monitorere AIF'er og UCITS delegering af opgaver, fx porteføljeforvaltning, rådgivning og risikostyring, til virksomheder uden for EU, uden at tilføre unødige byrder ifm. informationsindsamlingen. Det gøres derudover tydeligere, at tilsynsmyndigheder kan tillade grænseoverskridende depositarydelser alene på baggrund af en konkret vurdering af det konkrete behov og depositarens forhold.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at justeringerne af UCITS- og FAIF-direktiverne skal forbedre den juridiske ramme med yderligere klarhed i lovgivning og sikre en balance mellem nøglerisikohåndtering og ensartet praktisk anvendelse af reglerne. Det vil ifølge Kommissionen øge investorbeskyttelsen i EU, hvilket bedre kan opnås på EU-niveau fremfor af EU-landene enkeltvis.

Regeringen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Direktiv om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet) er implementeret i dansk ret ved lov om forvaltere af alternative investeringsfonde mv. (FAIF-loven). Direktiv om kollektive investeringsinstitutter (UCITS-direktivet) er implementeret i dansk ret ved lov om investeringsforeninger mv. (LIF) og lov om finansiel virksomhed (FIL).

Forslaget vil indebære ændringer af FAIF-loven, LIF og FIL.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser, idet Finanstilsynet er finansieret gennem afgifter pålagt virksomhederne under tilsyn. Det kan dog ikke udelukkes, at de øgede krav til tilsyn medfører et øget ressourcebehov for Finanstilsynet.

Det bemærkes, at afledte nationale merudgifter skal afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillinger, *jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1.*

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

For uddybning henvises til samlenotat oversendt til Europaudvalget ifm. ECOFIN 5. april 2022 samt til grund- og nærhedsnotat oversendt 8. marts 2022.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

For uddybning henvises til samlenotat oversendt til Europaudvalget ifm. ECOFIN 5. april 2022 samt til grund- og nærhedsnotat oversendt 8. marts 2022.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor. Der er modtaget høringssvar fra Finans Danmark (FiDa) og Aktive Ejere (AE).

For høringssvarene henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget oversendt til Folketingets Europaudvalg 8. marts 2022.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte kompromisforslaget.

I drøftelserne i Rådet har flere EU-lande givet udtryk for generel støtte til formålet med forslaget og en tilgang med målrettede justeringer af de gældende regler og en strømlining af reglerne i UCITS- og FAIF-direktiverne, hvor det er sagligt velbegrundet. Drøftelserne har særligt fokuseret på delegationsaftaler, lånudstedende fonde, grænseoverskridende depositarydelser og likviditetsstyringsværktøjer.

Der ventes generel støtte til kompromisforslaget, at nationale tilsynsmyndigheder kan give tilladelse til grænseoverskridende depositarydelser på baggrund af en konkret vurdering.

Fsva. delegationsaftaler har en række lande udtrykt skepsis over for forslag vedr. delegation, som landene finder unødigt byrdefulde og forstyrrende for eksisterende delegationsforhold. Der ventes generel støtte til kompromisforslaget, hvor delegering kan monitoreres uden at tilføre unødige byrder ifm. informationsindsamlingen. Der er ønske om, at revision af UCITS- og FAIF-reglerne skal sikre et fortsat højt niveau af investorbeskyttelse, hvilket kompromisforslaget imødekommer.

10. Regeringens generelle holdning

Formandskabets kompromisforslag imødekommer danske prioriteter på linje med Folketingets Europaudvalgs mandat 1. april forud for ECOFIN 5. april 2022, særligt et fokus på et højt niveau af investorbeskyttelse. Kompromisforslaget indebærer, at reglerne på området for delegering giver mulighed for at monitorere AIF'er

og UCITS delegering af opgaver, og samtidigt er pragmatiske uden at tilføre unødige byrder ifm. informationsindsamlingen. Tilsynsmyndigheder kan derudover tillade grænseoverskridende depositarydelser alene på baggrund af en konkret vurdering af det konkrete behov og depositarens forhold. Fra dansk side vil man derfor tilslutte sig kompromisforslaget eller en løsning på linje med dette.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er forelagt Folketingets Europaudvalg til mandat 1. april forud for ECOFIN 5. april 2022 og til orientering 2. december forud for ECOFIN 5. december 2021 (under punktet "Kommissionens pakke om kapitalmarkedsunionen – præsentation af forslag"). Grund- og nærhedsnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg 8. marts 2022.

Dagsordenspunkt 7: Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resume

ECOFIN ventes 17. juni 2022 at have en drøftelse af økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelsen ventes bl.a. at fokusere på de markante sanktioner mod Rusland, herunder den seneste 6. sanktionspakke vedtaget 3. juni, samt på implikationerne af Ruslands invasion for EU-landenes økonomier og håndteringen heraf.

Drøftelsen ventes desuden at fokusere på EU's finansielle støtte til Ukraine på baggrund af et kommende forslag fra Kommissionen om ny makrofinansiell assistance til Ukraine for op mod 9 mia. euro, understøttet af supplerende nationale garantier fra EU-landene.

Regeringen arbejder for så stærke og hårde økonomiske sanktioner mod Rusland som muligt. Samtidig bør man løbende vurdere sanktionernes effektivitet mhp. eventuelle styrkelser af sanktioner. Regeringen finder generelt, at støttetiltag i EU-landene bør være midlertidige og målrettet dem, som er mest udfordrede af Ruslands invasion af Ukraine, herunder af de stigende energipriser. Regeringen står fuldt bag Ukraine og forventer at kunne støtte yderligere makrofinansiell assistance til Ukraine på basis af et kommende forslag fra Kommissionen.

2. Baggrund

EU-sanktioner mod Rusland

EU har vedtaget en række sanktionspakker som reaktion på Ruslands invasion af Ukraine. Seneste sanktionspakke blev vedtaget 3. juni og omfatter bl.a. forbud mod import og transport af russisk råolie og raffinerede petroleumsprodukter med midlertidige undtagelser, udelukkelse af yderligere tre russiske banker fra SWIFT, herunder Ruslands største bank, Sberbank, yderligere sanktioner i forhold til statskontrollerede russiske medier, indførelse af yderligere eksportforbud, forbud mod en række konsulenttydelser til Rusland samt yderligere sanktionsdesigneringer af individer og enheder.

Sanktioner er mest effektive, hvis flere internationale partnere står sammen om dem. EU har derfor arbejdet tæt sammen med ligesindede partnere som fx USA for at koordinere sanktionsarbejdet. Sanktionerne supplerer de eksisterende foranstaltninger, der siden 2014 er blevet indført over for Rusland efter annekteringen af Krim.

Med vedtagelsen af 6. sanktionspakke omfatter EU-sanktionerne mod Rusland bl.a. (prioriteret uddrag og beskrivelse):

- **Økonomiske sanktioner:** Der er bl.a. indført markante finansielle restriktioner, herunder forbud mod transaktioner med den russiske centralbank, hvilket begrænser centralbankens adgang til sine valutareserver, udelukkelse af en række af de største russiske banker, herunder Ruslands største bank, Sberbank, fra det internationale betalingsformidlingssystem, SWIFT, samt fuldt transaktionsforbud mod udvalgte russiske banker. Der er også indført

betydelige restriktioner i russiske bankers og statsejede selskabers adgang til de europæiske kapitalmarkeder. Der er indført et forbud mod salg mv. af pengesedler og omsættelige værdipapirer til Rusland i alle EU-valutaer (inklusive danske kroner) samt forbud mod levering af kreditvurderingstjenester for russiske kunder. Derudover er der indført sanktioner i forhold til handel med krypto-aktiver.

- **Individuelle sanktioner:** Der er indført individuelle sanktioner mod en lang række personer og virksomheder. På nuværende tidspunkt er over 1.000 personer og enheder (bl.a. virksomheder, banker mv.) opført på listen, fordi deres handlinger har undermineret Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed. Listen omfatter bl.a. Ruslands præsident, Vladimir Putin, Ruslands udenrigsminister, Sergej Lavrov, medlemmer af den russiske Statsduma, medlemmer af det nationale sikkerhedsråd, højtstående embedsmænd samt en række forretningsfolk og oligarker. Opførelse på sanktionslisten indebærer indrejseforbud, samhandelsforbud og indfrysning af aktiver.
- **Sektorspecifikke sanktioner:** Der er bl.a. indført en række sanktioner rettet mod særligt den russiske energi- og flytransportsektor, herunder forbud mod nye investeringer i den russiske energisektor. Der er indført forbud mod køb, import og overførelse af russisk råolie og raffinerede olieprodukter med en indfasningsperiode på 6 måneder for råolie og 8 måneder for raffinerede olieprodukter med midlertidig undtagelse for olie transporteret via rørledninger, importforbud på russiske jern- og stålprodukter, importforbud på alle former for russisk kul og andre faste fossile brændsler, importforbud på bl.a. cement, gummiprodukter, træ inkl. biomasse, spiritus (herunder vodka) og skaldyr klassificeret som luksusvarer (herunder kaviar). Der er indført eksportforbud i forhold til flybrændstof og brændstoftilsætningsstoffer, forbud mod en række konsulenttydelser til Rusland, samt skærpede EU-eksportrestriktioner i forhold til luksusvarer, teknologi, maskiner, såkaldte "dual-use"-produkter (udstyr med dobbelt anvendelse) og almindelig moderne teknologi (fx computere mv.) samt eksport til den russiske militærindustrielle sektor. Russiske offentlige aktører vil ikke længere få adgang til EU's og EU-landes budgetmidler, ligesom det er besluttet at udelukke russiske aktører fra offentlige udbud i EU og EU-landene. EU's luftrom er endvidere blevet lukket for russiske flyselskaber. Der er ligeledes indført anløbsforbud for skibe under russisk flag i EU-havne samt indført et kørselsforbud for russisk-etablerede vejtransportvirksomheder. Endelig er sendetilladelser i EU for flere statskontrollerede russiske medier blevet suspenderet.
- **Sanktioner relateret til internationalt samarbejde:** EU-landene har i fællesskab søgt at isolere Rusland så vidt muligt ved at udelukke landet fra internationale organisationer, som EU-landene også er en del af. Det omfatter blandt andet Europarådet og Østersørådet. Dertil er det bl.a. besluttet at fratage Ruslands nuværende fordelagtige handelsvilkår (lave toldsatser) inden for rammerne af WTO (såkaldt Most Favoured Nation-status) samt at

drøfte mulige begrænsninger af Ruslands medlemskabsrettigheder i Verdensbanken, IMF og andre internationale finansielle institutioner.

Sanktionerne vil bidrage til at svække den russiske økonomi. I Kommissionens forårsprognose fra 16. maj 2022 skønnes det, at den russiske økonomi står over for en dyb recession med et ventet dyk i BNP på 10,4 pct. i 2022, især drevet af betydelige fald i både privatforbruget (-13,8 pct.) og investeringer (-22,0 pct.). I 2023 ventes svag BNP-vækst på 1,5 pct. Kommissionens skøn er foretaget inden vedtagelsen i EU af den 6. sanktionspakke, herunder sanktionerne i forhold til russisk olie.

Som reaktion på Belarus' involvering i Ruslands militære invasion af Ukraine har EU – i lighed med USA og andre lande – vedtaget en række sanktioner mod Belarus, der ligesom Rusland allerede inden invasionen var underlagt en række EU-sanktioner. EU har i den forbindelse bl.a. indført yderligere handelsrestriktioner og finansielle restriktioner, herunder restriktioner rettet mod den belarusiske centralbank og finansielle institutioner i Belarus.

Kommissionen har 25. maj fremsat forslag, der samlet skal sikre, at aktiver tilhørende personer eller enheder, som overtræder EU-sanktioner (fx over for Rusland og Belarus), kan konfiskeres på et senere tidspunkt. Forslagene kommer i forlængelse af Kommissionens oprettelse i marts af task-forcen "Freeze and Seize". Konkret foreslår Kommissionen, at overtrædelse af EU's sanktioner føjes til listen over grov grænseoverskridende kriminalitet. Samtidig har Kommissionen fremsat forslag til direktiv om inddrivelse og konfiskation af aktiver mhp. at udvide mulighederne for i EU at konfiskere aktiver tilhørende personer eller enheder, som tilsidesætter EU-sanktioner. Forslagene er omfattet af det danske retsforbehold.

Konsekvenser for EU-landenes økonomier

EU's sanktioner og udviklingen i Ukraine og Rusland har negativ betydning for EU-landenes økonomier, særligt via stigende energipriser, men også via svækket forbrugertillid og lavere samhandel. Krisen har medført stigende risikoaversion globalt.

Prognoser for international økonomi er altid forbundet med betydelig usikkerhed. Aktuelt er der imidlertid en række forhold, der medfører, at usikkerheden er højere end sædvanligt, og de internationale organisationer, herunder OECD og IMF, vurderer, at de negative risici dominerer risikobilledet for verdensøkonomien på kort og mellemlang sigt.

Først og fremmest bidrager Ruslands invasion af Ukraine til en høj grad af usikkerhed. I prognoserne fra de internationale organisationer er det lagt til grund, at krigen og de internationale sanktioner mod Rusland fortsætter. Hvis krigen forværres, og sanktionerne optrappes, vil det afhængig af typen af sanktioner kunne medføre yderligere stigninger i energipriser, hvilket i sidste ende vil svække købekraften og dermed reducere efterspørgslen.

I Kommissionens forårsprognose nedjusteres skønnet for realvæksten i EU som helhed i 2022 til 2,7 pct. sammenlignet med den skønnede vækst på 4,0 pct. i vinterprognosen fra 10. februar. For 2023 nedjusteres skønnet for realvæksten fra 2,8 pct. til 2,3 pct.

Kommissionen begrundet nedjusteringen af skønnet for realvæksten med de økonomiske konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine, herunder de stigende energipriser, svækket forbrugertillid og lavere samhandel. Nedjusteringen skal dog også ses på baggrund af de høje og bedre end forventede vækstrater i 2021.

I prognosen opjusterer Kommissionen sit skøn for inflationen i EU i 2022 fra 3,9 til 6,8 pct. For 2023 opjusteres inflationsskønnet fra 1,9 til 3,2 pct. Kommissionen forventer, at ledigheden i EU i 2022 og 2023 vil være på hhv. 6,7 og 6,5 pct. af arbejdsstyrken, hvilket er uændret sammenlignet med efterårsprognose fra 11. november 2022, som er seneste prognose med skøn for ledighed.

Kommissionen understreger, at prognosen er forbundet med betydelig usikkerhed og bygger på en række antagelser om den videre udvikling. Kommissionen antager bl.a., at de geopolitiske spændinger, herunder sanktionerne mod Rusland, ikke vil være aftaget inden udgangen af 2023. Derudover antages det, at pandemien ikke vil forårsage større forstyrrelser i EU-landenes økonomier. Kommissionens prognose er udarbejdet inden vedtagelsen i EU af den 6. sanktionspakke.

Kommissionens prognose kommer i forlængelse af tidligere lignende vurderinger fra bl.a. IMF⁶, OECD⁷ og ECB⁸ siden Ruslands invasion af Ukraine.

Håndtering af konsekvenserne for EU-landenes økonomier

Kommissionen blev på det uformelle topmøde 10.-11. marts 2022 blandt EU's stats- og regeringschefer i Versailles, Frankrig, opfordret til at fremlægge en række planer vedrørende bl.a. håndtering af stigende energipriser og europæisk uafhængighed af russiske energikilder. Det formelle topmøde for EU's stats- og regeringschefer 24.-25. marts 2022 fulgte op herpå. I konklusionerne fra topmødet opfordredes Kommissionen bl.a. til midt maj at fremlægge et udspil vedr. udfasning af russiske fossile brændstoffer, eventuelt et parallelt udspil vedr. energibesparelser samt eventuelle tiltag vedr. energipriserne. Konklusionerne opfordrede også til håndtering af de stigende fødevarerpriser og fødevarerforsyningsikkerhed.

Kommissionen fremlagde derfor 18. maj 2022 en meddelelse vedr. REPowerEU-planen. Planen, der følger op på REPowerEU-meddelelsen fra 8. marts 2022⁹, har fokus på, hvordan EU's afhængighed af russiske fossile brændstoffer hurtigst muligt kan udfases via tiltag og forslag bl.a. til øget forsyningssikkerhed ved diversificering af energiimport, hurtigere og mere udrulning af ren energi og mindsket energiefterspørgsel gennem øgede ambitioner. Som en del af REPowerEU-planen har Kommissionen også fremlagt forslag til justeringer af bl.a. forordningen for genopret-

⁶ Link til IMF-prognose af 19. april 2022: [World Economic Outlook, April 2022: War Sets Back The Global Recovery \(imf.org\)](https://www.imf.org/en/News/Articles/2022/04/19/220419-wEO-april-22-war-sets-back-the-global-recovery)

7 Link til OECD-rapport af 17. marts 2022: [Economic and Social Impacts and Policy Implications of the War in Ukraine | OECD Economic Outlook, Interim Report March 2022 : Economic and Social Impacts and Policy Implications of the War in Ukraine | OECD iLibrary \(oecd-ilibrary.org\)](#)

⁸ Link til ECB-prognose af 10 marts 2022: [ECB staff macroeconomic projections for the euro area, March 2022 \(europa.eu\)](https://www.ecb.europa.eu/press/pr/2022/pr220310/index.en.html)

⁹ Klima-, energi- og forsyningsministeren oversendte grund- og nærhedsnotat vedr. REPowerEU-meddelelsen 7. april 2022: [https://www.eu.dk/samling/20211/kommissionsforslag/kom\(2022\)0108/bilag/1/index.htm](https://www.eu.dk/samling/20211/kommissionsforslag/kom(2022)0108/bilag/1/index.htm)

ningsfaciliteten (RRF), der skal gøre det muligt for lande at tilføje et særligt REPowerEU-kapitel til deres genopretningsplaner med nye initiativer, der bidrager til REPowerEU-målsætninger. Kommissionen lægger op til, at landene under RRF kan anvende ubrugt RRF-lånekapacitet (op til 225 mia. euro), en andel af deres landbrugsstøtte (i alt cirka 7,5 mia. euro) og samhørighedsmidler (i alt cirka 26,9 mia. euro), samt at landene kan få ny direkte støtte under RRF finansieret ved udstedelse af kvoter under kvotehandelssystemet, der ellers skulle annulleres (20 mia. euro). Den direkte støtte tildeles landene efter fordelingsnøglerne under RRF.

Finansiel assistance til Ukraine

Ruslands invasion af Ukraine indebærer store økonomiske omkostninger for Ukraine, herunder i form af ødelæggelser af landets infrastruktur. IMF forventer, at Ukraines BNP vil falde med 35 pct. i år, og at konsekvenserne af krigen vil påvirke de økonomiske udsigter for Ukraine i mange år frem.

Ukraines regering og IMF skønner, at Ukraine aktuelt har et månedligt finansieringsbehov på 5-6 mia. euro til dækning af bl.a. udgifter til offentlige lønninger og sociale udgifter, som ikke dækkes af eksisterende låneprogrammer fra de internationale finansielle institutioner samt fra bilaterale lån og donationer.

EU har i lyset af Ruslands invasion af Ukraine mobiliseret betydelige midler til Ukraine og til håndteringen af de afledte konsekvenser af invasionen. Rådet godkendte 21. februar 2022 et nyt lån på 1,2 mia. euro via EU-faciliteten for makrofinansiel assistance (MFA), som er fuldt udbetalt. MFA-lånet kommer oven i tidligere lån for samlet 5,6 mia. euro siden 2014. Derudover har EU leveret våben- og forsyningsmæssig støtte til Ukraine på 1,5 mia. euro via Den Europæiske Fredsfacilitet. Dertil kommer en række større indsatser til håndtering af flygtningesituationen, herunder via fremrykning af ubrugte midler under EU's strukturfonde (CARE) mv.

EU-midlerne til Ukraine kommer i tillæg til de bilaterale midler, som EU-lande har leveret i form af lån, donationer og humanitære indsatser, samt den finansielle assistance som er stillet til rådighed via de internationale finansielle institutioner og fra internationale partnere.

Kommissionen offentliggjorde 18. maj en meddelelse om øget finansiel assistance til Ukraine. Meddelelsen præsenterer Kommissionens overordnede planer i forhold til 1) ny makrofinansiel assistance til Ukraine på kort sigt, og 2) den mere langsigtede genopbygningsindsats i Ukraine, herunder etablering af den såkaldte 'Rebuild Ukraine Facility'.

For så vidt angår øget makrofinansiel assistance (MFA) til Ukraine på kort sigt meddeler Kommissionen, at den vil stille forslag om et nyt MFA-lån til Ukraine på op mod 9 mia. euro, hvilket vil komme oven i det seneste MFA-lån på 1,2 mia. euro, som Rådet vedtog i marts 2022, og som er fuldt udbetalt. Kommissionen lægger i meddelelsen op til, at lånet ydes på meget favorable rentevilkår og med lang løbetid. Kommissionen angiver i meddelelsen, at et lån på op mod 9 mia. euro vil forudsætte, at EU-landene stiller separate garantier til rådighed for at komplementere hensættelser under EU-budgettet.

For så vidt angår den langsigtede genopbygningsindsats i Ukraine foreslår Kommissionen i sin meddelelse oprettelsen af en ”*Ukraine Reconstruction platform*” sammen med den ukrainske regering mhp. at samle midler fra forskellige kilder og donorer. Platformen skal koordinere prioriteter og projekter og samle midler fra forskellige kilder og donorer, herunder også fra andre internationale aktører. I meddelelsen foreslår Kommissionen også oprettelsen af et nyt EU-budgetinstrument ”*RebuildUkraine-facility*”, der skal bidrage til *Ukraine Reconstruction-platformen* i tillæg til eksisterende EU-budgetprogrammer. Kommissionen bemærker, at forslaget forudsætter supplerende finansiering, fx særskilte nationale bidrag og/eller en MFF-revision.

På det ekstraordinære møde for EU’s stats- og regeringschefer 30.-31. maj var der enighed om, at EU er parat til at yde Ukraine ny ekstraordinær makrofinansiell assistance på op til 9 mia. euro, og Rådet opfordredes til at behandle Kommissionens forslag, så snart det foreligger. Der var også enighed om, at Ukraines genopbygning vil kræve omfattende støtte, at EU og EU-landene er rede til at spille en vigtig rolle i den forbindelse, og at man vil overveje en genopbygningsplatform for Ukraine. Kommissionen opfordredes til at fremsætte forslag herom.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 17. juni 2022 at have en drøftelse af økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine.

ECOFIN ventes at følge op på drøftelserne på det ekstraordinære møde for EU’s stats- og regeringschefer 30.-31. maj. Det er muligt, at drøftelsen vil fokusere på EU’s finansielle støtte til Ukraine med udgangspunkt i et kommende forslag fra Kommissionen til et ny makrofinansiell assistance (MFA) til Ukraine på op mod 9 mia. euro. Kommissionen ventes at lægge vægt på, at assistance i den størrelsesorden vil forudsætte, at EU-landene stiller separate garantier til rådighed for at komplementere de normale hensættelser ved MFA, der afsættes inden for rammerne af MFF. Kommissionen ventes at forelå, at MFA-lånet ydes på meget favorable rentevilkår og med lang løbetid.

ECOFIN’s drøftelse ventes også at omhandle de markante sanktioner mod Rusland samt implikationerne af Ruslands invasion for EU-landenes økonomier og håndteringen heraf. Flere EU-lande har kommunikeret og i visse tilfælde vedtaget støtte tiltag i lyset af krigen i Ukraine og de stigende priser på bl.a. energi. Der er variation i typen og størrelserne af de udmeldte og gennemførte støttetiltag i EU-landene, men i flere lande er der generelt tale om støttetiltag rettet mod afbødning af stigende energipriser, herunder i form af afgiftsnedsættelse på brændstof, loft over energipriser, støtte til udsatte husholdningers energiforbrug og nedsættelse af priser på offentlig transport. Derudover har nogle lande også lanceret direkte støtte til husholdninger og virksomheder i form af kontante udbetalinger samt garanti- og låneordninger rettet mod udsatte virksomheder. Der kan på ECOFIN muligvis blive udvekslet erfaring vedrørende nationale afbødende tiltag i de enkelte EU-lande.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet støtter EU’s sanktioner mod Rusland. Europa-Parlamentet har 1. marts og 7. april 2022 opfordret til skrappe sanktioner mod Rusland kombineret

med en plan for at sikre EU's energiforsyning.^{10 11} Europa-Parlamentet har opfordret til en øget indsats på EU-plan ift. at sikre fødevareforsyningsikkerheden i og udenfor EU.¹²

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

EU's sanktioner og udviklingen i Ukraine og Rusland ventes at have negativ betydning for EU-landenes økonomier, herunder dansk økonomi, bl.a. via stigende energipriser, svækket forbrugertillid og lavere samhandel.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage en drøftelse af de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine til efterretning. EU-landene ventes generelt at lægge vægt på vigtigheden af samarbejde og koordination på tværs af EU-landene for at imødegå konsekvenserne af krigen.

EU-landene ventes generelt at være positivt indstillede over for styrket økonomisk støtte til Ukraine på kort og længere sigt, herunder øget makrofinansiell assistance (MFA), og ventes at gå konstruktivt ind i drøftelserne om MFA på basis af et kommende forslag fra Kommissionen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for så stærke og hårde økonomiske sanktioner mod Rusland som muligt.

Samtidig bør man løbende vurdere sanktionernes effektivitet mhp. eventuelle styrkelser af sanktionerne.

Regeringen forventer at kunne tage en drøftelse af de økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine til efterretning.

Det er vigtigt, at EU's finansministre løbende forholder sig til situationen og dens effekter på europæisk økonomi samt håndteringen heraf.

¹⁰ Link til pressemeddelelse fra Europa-Parlamentet, 1. marts 2022: [Invasion of Ukraine: MEPs call for tougher response to Russia | News | European Parliament \(europa.eu\)](#)

¹¹ Link til pressemeddelelse fra Europa-Parlamentet, 7. april 2022: [MEPs demand full embargo on Russian imports of oil, coal, nuclear fuel and gas | News | European Parliament \(europa.eu\)](#)

¹² Link til pressemeddelelse fra Europa-Parlamentet, 24. marts 2022: [More EU action needed for secure food supply | News | European Parliament \(europa.eu\)](#)

Regeringen finder generelt, at støttetiltag i EU-landene bør være midlertidige og målrettet dem, som er mest udfordrede af Ruslands invasion af Ukraine, herunder af de stigende energipriser.

Regeringen finder det nødvendigt, at EU sætter yderligere fart på den grønne omstilling, så EU kan blive uafhængig af fossil russisk energi. Det er centralt, at den nuværende situation ikke fører til, at EU's klimaindsats undermineres, fx gennem strukturelle indgreb i kvotehandelssystemet eller EU's energimarked.

Regeringen står fuldt bag Ukraine. Fra dansk side ses løbende på, hvordan man bedst understøtter Ukraine, herunder i form af akut humanitær assistance og økonomisk støtte samt i forhold til genopbygningen af Ukraine. Regeringen støtter, at EU indtager en ledende rolle i forhold til på kort sigt at yde makro-finansiel assistance (MFA) til Ukraine og i forhold til den langsigtede genopbygning.

Regeringen forventer at kunne støtte øget makrofinansiel assistance fra EU til Ukraine på basis af et kommende forslag fra Kommissionen, herunder nyt og mere længerevarende MFA-lån til Ukraine på favorable rentevilkår, understøttet af garantier fra EU-landene.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg fik forelagt sagen vedr. økonomiske konsekvenser af sanktioner mod Rusland til skriftlig orientering forud for en uformel videokonference for EU's økonomi- og finansministre (ECOFIN) 2. marts 2022. Folketingets Europaudvalg fik 14. marts 2022, i forbindelse med forelæggelsen af ECOFIN 15. marts under "siden sidst", en mundtlig orientering om status i sagen. Sagen blev desuden forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering 1. april og 19. maj forud for ECOFIN-møderne 5. april og 24. maj 2022.

Dagsordenspunkt 8: Kommissionens og ECB's konvergensrapporter samt udvidelse af euroområdet

KOM(2022)282

1. Resume

Kommissionen og den Europæiske Centralbank (ECB) ventes at orientere om deres rapporter om konvergenssituationen i lande med dispensation for deltagelse i ØMU's tredje fase, dvs. euro-samarbejdet. Kommissionen og ECB vurderer, at Kroatien opfylder kravene til euromedlemskab, og Kommissionen ventes således at fremsætte forslag om Kroatiens optagelse i euro-samarbejdet pr. 1. januar 2023. Den formelle beslutning om optagelse af Kroatien i euroen ventes truffet på ECOFIN den 12. juli 2022.

2. Baggrund

I henhold til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 140 stk. 1 skal Kommissionen og ECB mindst hvert andet år, eller på anmodning fra et land med dispensation fra eurosamarbejdet, aflægge beretninger til ECOFIN (konvergensrapporter), der blandt andet undersøger, hvorvidt landene eller landet med dispensation opfylder adgangskravene vedrørende konvergenskriterierne og lovgivningens forenelighed med TEUF og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) og ECB.

Artikel 140 stk. 1 fastslår, at konvergensrapporterne skal undersøge, hvorvidt hvert af de pågældende EU-landes nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med TEUF artikel 130 og 131 (om ECB og de nationale centralbankers uafhængighed m.v.), samt med statuten for ESCB og ECB. Dette aspekt vedrører den såkaldte *juridiske konvergens*.

Konvergensrapporterne skal også indeholde en vurdering af, hvorvidt det enkelte land med dispensation har opnået en høj grad af *økonomisk konvergens*, der kan betragtes som vedvarende og ikke blot midlertidig.

De økonomiske konvergenskriterier indebærer, at et EU-land som betingelse for optagelse i euroen, skal opfylde flg. kriterier¹³:

- *en høj grad af prisstabilitet*. Dette kræver en gennemsnitlig inflationstakt over 12 måneder, som ikke overstiger med mere end 1,5 procentpoint den gennemsnitlige inflationstakt i de højst tre lande, der har opnået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet. Den 12-måneders referenceperiode løber aktuelt fra maj 2021 til april 2022, og referenceværdien er beregnet til 4,9 pct. Referenceværdien for inflationstakten er beregnet som det ikke-vægtede gennemsnit af den gennemsnitlige 12-måneders inflationstakt i Frankrig (3,2 pct.), Finland (3,3 pct.) og Grækenland (3,6 pct.) plus de 1,5 procentpoint. Kommissionen har identificeret både Malta og Portugal som havende afvigende inflation fra det generelle

¹³ jf. artikel 1 til 4 i Protokol 13 om konvergenskriterierne.

euroområde grundet landespecifikke omstændigheder. Derfor indgik disse landes inflation (2,1 pct. for Malta og 2,6 pct. for Portugal) ikke i beregningen af referenceværdien for inflationstakten.

- *holdbare offentlige finanser.* Dette kræver, at EU-landet har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i TEUF artikel 126 stk. 6. Det indebærer, at landet på tidspunktet for undersøgelsen ikke er omfattet af en rådsbeslutning om, at landet har et uforholdsmæssigt stort underskud. Landet kan være omfattet af en sådan beslutning, hvis det ikke overholder referenceværdierne på 3 pct. for det offentlige budgetunderskud og 60 pct. af BNP for den offentlige gæld i TEUF og Stabilitets- og Vækstpagten. Det offentlige budgetunderskud må ikke overstige referenceværdien, med mindre underskuddet er faldet væsentligt og vedvarende og har nået et niveau tæt på 3 pct., eller underskuddet er exceptionelt og midlertidigt og ligger tæt på 3 pct. Endvidere må den offentlige gæld ikke overstige 60 pct. af BNP, med mindre gældskvoten mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig 60 pct. af BNP med en tilfredsstillende hastighed.
- *overholde de normale udsvingsmarginer i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme (ERM II) i mindst to år uden devaluering over for euroen* og forekomsten af særlige spændinger i øvrigt. Den betragtede periode, hvori dette skal være opfyldt, løb fra 19. maj 2020 til 18. maj 2022.
- *den varige karakter af den konvergens, som landet med dispensation har opnået, samt af dens deltagelse i valutakursmekanismen, som afspejlet i de langfristede rentesatser.* Dette kræver en gennemsnitlig nominel lang rente, som over 12 måneder ikke overstiger med mere end 2 procentpoint den tilsvarende gennemsnitlige rente i de højst tre lande, der har opnået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet. I referenceperioden fra maj 2021 til april 2022 er referenceværdien beregnet til 2,6 pct. Referenceværdien er beregnet som det ikke-vægtede gennemsnit af den gennemsnitlige lange rente i Finland (0,2 pct.), Frankrig (0,3 pct.) og Grækenland (1,4 pct.) plus de 2 procentpoint.

Der tages som beskrevet i TEUF artikel 140 stk. 1 også andre relevante faktorer i betragtning, når EU-landenes opfyldelse af konvergenskriterierne vurderes, herunder forhold som niveauet af markedsintegration, udviklingen i betalingsbalancens løbende poster samt enhedslønomkostninger og andre prisindeks.

På nuværende tidspunkt udgøres gruppen af lande med dispensation fra deltagelse i ØMU'ens tredje fase af Bulgarien, Kroatien, Polen, Rumænien, Sverige, Tjekkiet og Ungarn. Disse lande er forpligtigede til at træde ind i eurosamarbejdet, forudsat at de opfylder adgangskravene i Traktaten. Danmark har en undtagelse¹⁴ og er derfor ikke genstand for evaluering i konvergensrapporterne og er ikke forpligtet til at træde ind i eurosamarbejdet, når adgangskravene er opfyldt.

¹⁴ jf. Protokol 16 om visse bestemmelser vedrørende Danmark,

3. Formål og indhold

Kommissionen og ECB ventes på ECOFIN at redegøre for konvergenssituationen i landene med dispensation for deltagelse i ØMU's tredje fase, dvs. eurosamarbejdet.

Det er Kommissionen og ECB's vurderinger, at Kroatien som det eneste af de vurderede lande opfylder konvergenskriterierne for eurooptagelse.

Tabel 1

Oversigt over Kommissionen og ECBs vurdering af landenes opfyldelse af konvergenskriterierne

	Inflation (pct.) ¹	Offentlig saldo ²	Offentlig gæld ²	Lang rente (pct.) ¹	Opfyldelse af ERM II-krite- riet	Lovgivning- ens forenelig- hed
Bulgarien	5,9	-3,7	24,7	0,3	Deltager	Nej
Kroatien	4,7	-2,3	75,3 ³	0,8	Deltager	Ja
Polen	7,0	-4,0	50,8	3,0	Deltager ikke	Nej
Rumænien	6,4	-7,5	50,9	4,7	Deltager ikke	Nej
Sverige	3,7	-0,5	33,8	0,4	Deltager ikke	Nej
Tjekkiet	6,2	-4,3	42,8	2,5	Deltager ikke	Nej
Ungarn	6,8	-6,0	76,4 ³	4,1	Deltager ikke	Nej
Referenceværdi	4,9	-3,0	60,0	2,6		

Anm.: Grøn markering betyder, at kriteriet er opfyldt.

1) 12 måneders gennemsnit, maj 2021 til april 2022.

2) Pct. af BNP i 2022, som angivet i Kommissionens forårsprognose 2022.

3) Opfyldt da landet på tidspunktet for undersøgelsen ikke er omfattet af en rådsbeslutning om, at landet har et uforholdsmæssigt stort underskud.

Kilde: Kommissionens Konvergensrapport, juni 2022, og ECBs Konvergensrapport, juni 2022.

Kommissionen og ECB vurderer således på baggrund af evalueringen af Kroatiens opfyldelse af de enkelte konvergenskriterier, lovgivningens overensstemmelse med Traktaten samt en række øvrige forhold (betalingsbalance, enhedslønomkostninger samt integration på arbejdsmarked, produktmarked og det finansielle marked), at Kroatien opfylder alle betingelser for optagelse i eurosamarbejdet.

På den baggrund indstiller Kommissionen til Rådet, at Kroatien bliver optaget som det 20. medlem af eurosamarbejdet den 1. januar 2023. Sagen ventes drøftet på ECOFIN den 17. juni 2022. Den formelle beslutning om Kroatiens optagelse i eurosamarbejdet ventes taget på ECOFIN den 12. juli 2022 efter høring af Europa-Parlamentet og efter drøftelse blandt EU's stats- og regeringschefer på Det Europæiske Råd den 23.-24. juni 2022.

I henhold til Traktatens artikel 140 stk. 2 træffer ECOFIN – på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet samt drøftelse i Rådet af stats- og regeringschefer – afgørelse på baggrund af Kommissionens og ECB's konvergensrapporter om, hvilke medlemsstater med dispensation, der opfylder de nødvendige betingelser baseret på kriterierne i artikel 140 stk. 1, og ophæver de pågældende medlemsstaters dispensation.

ECOFIN træffer afgørelse efter at have modtaget en henstilling fra et kvalificeret flertal af de af dets medlemmer, som repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta.

Næste konvergensvurdering af EU-landene med dispensation fra eurosamarbejdet ventes at finde sted i 2024.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at eurolandene vil være enige om en henstilling om, at Kroatien opfylder de nødvendige betingelser for deltagelse i euroen og derfor kan optages i eurosamarbejdet pr. 1. januar 2023, og at ECOFIN på den baggrund vil træffe beslutning om Kroatiens optagelse i euroen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støttes en ECOFIN-beslutning om, at Kroatien opfylder de nødvendige betingelser for deltagelse i euroen og derfor kan optages i eurosamarbejdet pr. 1. januar 2023.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

De aktuelle konvergensrapporter har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Den seneste sag om konvergensrapporter blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 10. juli 2020.

Dagsordenspunkt 10: Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester mv.

KOM(2022)600-527, KOM(2022)630

1. Resume

Kommissionen offentliggjorde 23. maj 2022 en pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU.

Pakken indeholder bl.a. Kommissionens udkast til landeanbefalinger. Kommissionen lægger op til anbefalinger til alle EU-lande vedr. finanspolitik, gennemførelse af genopretningsplanerne og energiforsyningsikkerhed. Derudover modtager EU-landene i varierende grad også anbefalinger vedr. landespecifikke forhold.

Kommissionens pakke indeholder landerapporter og dybdegående analyser. Landerapporterne giver indsigt i Kommissionens analyser, der ligger til grund for de landespecifikke anbefalinger. De dybdegående analyser er udarbejdet for de 12 EU-lande, der i Kommissionens varslingsrapport fra november 2021 blev vurderet til at have risiko for makroøkonomiske ubalancer. Kommissionen konkluderer p.b.a. de dybdegående analyser, at 10 lande har makroøkonomiske ubalancer, hvoraf tre lande (Grækenland, Italien og Cypern) har alvorlige makroøkonomiske ubalancer.

I en horisontal meddelelse, der opsummerer Kommissionens pakke, vurderer Kommissionen, at betingelserne er opfyldt for, at den generelle undtagelsesklausul ift. EU's finanspolitiske regler også er aktiv i 2023, ligesom i 2020-2023. Kommissionen oplyser, at der er tale om en helbedsvurdering af økonomien og den fortsatte usikkerhed.

Kommissionens pakke indeholder også en rapport om EU-landenes efterlevelse af de finanspolitiske regler, hvori det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke bør træffes beslutninger om at tildele henstillinger til EU-landene under proceduren for uforholdsmæssigt store underskud.

Regeringen noterer sig indholdet i Kommissionens pakke og kan generelt støtte Kommissionens udkast til landeanbefalinger og vurderinger i landerapporterne og de dybdegående analyser. Regeringen vil tage Kommissionens vurdering af betingelserne for den fortsatte anvendelse af den generelle undtagelsesklausul samt Kommissionens beslutning om ikke at tildele henstillinger på nuværende tidspunkt til efterretning. Fra dansk side kan man tilslutte sig en eventuel erklæring eller lignende fra Rådet om den fortsatte anvendelse af den generelle undtagelsesklausul.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde 23. maj 2022 en pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU. Pakken indeholder bl.a. Kommissionens udkast til Rådets landeanbefalinger samt Kommissionens landerapporter, dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer, rapport vedr. EU-landenes offentlige finanser og en horisontal meddelelse om bl.a. den generelle undtagelsesklausul.

Landeanbefalingerne

Som led i det europæiske semester fremlægger EU-landene hvert år senest i april stabilitets- eller konvergensprogrammer (SCP) og nationale reformprogrammer (NRP).

Stabilitets- og konvergensprogrammerne (programmer for henholdsvis eurolande og ikke-eurolande) fremlægger det enkelte lands mål og økonomisk-politiske tiltag vedr. udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt samt mål for finanspolitikens langsigtede holdbarhed. Programmerne redegør for landenes planer for overholdelse af reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder efterlevelse af eventuelle henstillinger om at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP. Ikke-eurolande redegør desuden for penge- og valutakurspolitikken.

De nationale reformprogrammer redegør bl.a. for landenes opfølgning på EU's landeanbefalinger fra året før samt for indsatsen med at efterleve FN's verdensmål.

På baggrund af EU-landenes programmer offentliggør Kommissionen hvert år i maj eller juni udkast til landeanbefalinger og udtalelser om landenes programmer.

Landerapporter og dybdegående analyser om makroøkonomiske ubalancer

Kommissionen har som baggrund for landeanbefalingerne offentliggjort landerapporter for hver EU-land. Landerapporterne indeholder bl.a. Kommissionens vurdering af den økonomiske situation i de respektive lande og de ifølge Kommissionen mest presserende reformudfordringer, som ikke håndteres direkte i landenes genopretningsplaner. Landerapporterne er dermed med til at give indblik i de vurderinger, der ligger til grund for Kommissionens bud på landeanbefalinger.

I tillæg til Landerapporterne har Kommissionen ligeledes offentliggjort dybdegående analyser vedrørende makroøkonomiske ubalancer for de 12 lande udpeget i varslingsrapporten 2022 (fra november 2021)¹⁵.

Horisontal meddelelse om den generelle undtagelsesklausele mv.

Parallelt med landeanbefalingerne, landerapporterne og de dybdegående analyser har Kommissionen offentliggjort en horisontal meddelelse, der blandt andet opsummerer anbefalingerne og de dybdegående analyser.

Meddelelsen gør også status for den overordnede håndtering af EU-landenes finanspolitik og de finanspolitiske regler, herunder Kommissionens anvendelse af den såkaldte generelle undtagelsesklausele og betingelserne for dens fortsatte anvendelse. Med den generelle undtagelsesklausele henviser Kommissionen til fleksibilitet i EU's fælles finanspolitiske regler i Stabilitets- og Vækstpagten, der overordnet indebærer, at der kan tages højde for *alvorlige økonomiske tilbageslag i EU eller euroområdet* ifm. vurderinger af EU-landenes finanspolitik.

¹⁵ Tyskland, Irland, Spanien, Nederlandene, Sverige, Frankrig, Kroatien, Italien, Portugal, Cypern, Rumænien og Grækenland.

Kommissionen offentliggjorde oprindeligt 20. marts **2020** en meddelelse (KOM(2020)123) om aktivering af den generelle undtagelsesklausul. I meddelelsen henviste Kommissionen til, at EU var ramt af et alvorligt økonomisk tilbageslag.

Kommissionen meddelte efterfølgende ifm. sin årlige strategi for bæredygtig vækst af 17. september 2020 og i et offentligt brev til EU-landene af 19. september 2020¹⁶, at undtagelsesklausulen også ville være aktiv i **2021**.

Kommissionen vurderede dernæst ifm. med sin pakke vedr. det europæiske semester af 2. juni 2021, at betingelserne også var opfyldt for at holde den generelle undtagelsesklausul aktiv i **2022**.

Kommissionen har senest i en meddelelse af 2. marts 2022 oplyst, at Kommissionen ville vurdere spørgsmålet om den videre anvendelse af den generelle undtagelsesklausul på baggrund af Kommissionens forårsprognose af 16. maj 2022.

Rapport om EU-landenes offentlige finanser

Som en del af pakken 23. maj 2022 offentliggjorde Kommissionen også rapporter om EU-landenes efterlevelse af de fælles finanspolitiske regler, idet TEUF artikel 126.3 fastslår, at Kommissionen skal offentliggøre en rapport om et EU-land, hvis det pågældende land vurderes ikke at efterleve de fælles finanspolitiske reglers kriterier vedrørende offentlig gæld (gælden må højst udgøre 60 pct. af BNP eller skal reduceres tilstrækkeligt hurtigt, hvis den alligevel overskrider 60 pct. af BNP) og faktiske underskud (det faktiske underskud må højst udgøre 3 pct. af BNP) i et givent år.

I rapporterne skal der foretages en helhedsvurdering mhp. at vurdere, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, og om der bør tildeles en henstilling om at nedbringe underskuddet/gælden. Vurderingen omfatter bl.a., hvorvidt en overskridelse af underskudsgrænsen er *lille*, *midlertidig* og *exceptionel*, samt hvorvidt gæld over 60 pct. af BNP reduceres tilstrækkeligt hurtigt. Dertil inddrages en række relevante faktorer, bl.a. vedr. landenes finanspolitiske holdbarhed og den økonomiske situation.

Kommissionen offentliggjorde også sidste år (2. juni 2021) rapporter under artikel 126.3 om de offentlige finanser i alle EU-landene undtagen Rumænien (som havde en eksisterende henstilling).

Her konkluderede Kommissionen, at alle lande bortset fra Bulgarien, Danmark og Sverige overskred Stabilitets- og Vækstpagtens kriterium om offentlige underskud, mens Belgien, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Cypern, Ungarn, Østrig, Portugal, Slovenien og Finland ikke vurderedes at opfylde kriteriet om gældsniveauer under 60 pct. af BNP. Kommission vurderede i sin rapport i juni 2021, at der på tidspunktet ikke burde træffes beslutninger om at igangsætte proceduren for uforholdsmæssigt store underskud og tildele landene henstillinger i lyset

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/applying-rules-stability-and-growth-pact_en

af situationen med COVID-19 og den store usikkerhed om den økonomiske udvikling.

Videre proces og hjemmel

Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU ventes drøftet på ECOFIN 17. juni, hvor Rådet ventes at godkende landeanbefalingerne og Rådets udtalelser om landenes nationale reformprogrammer og stabilitets- og konvergensprogrammer. Landeanbefalingerne og Rådets udtalelser ventes efterfølgende endosseret af DER 23.-24. juni 2022, inden anbefalingerne og udtalelserne formelt godkendes af Rådet i juli.

Vedtagelse af landeanbefalinger har hjemmel i TEUF artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4. Vedtagelse af udtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammer har hjemmel i Stabilitets- og Vækstpagtens forordning 1466/97 som senest ændret ved forordning 1175/2011.

3. Formål og indhold

Kommissionen offentliggjorde 23. maj 2022 en pakke med udkast til landeanbefalinger og rådsudtalelser om EU-landenes nationale reformprogrammer og konvergens- eller stabilitetsprogrammer, landerapporter og dybdegående analyser om lande med risiko for ubalancer. Som del af pakken offentliggjorde Kommissionen også en tilhørende horisontal meddelelse om Kommissionens fokus i anbefalingerne, landerapporterne de dybdegående analyser samt Kommissionens anvendelse af de finanspolitiske regler, herunder den generelle undtagelsesklausul. Kommissionen offentliggjorde endvidere rapporter om alle EU-landes efterlevelse af de finanspolitiske regler på nær Rumænien, der har en henstilling om at nedbringe sit offentlige underskud.

Kommissionens udkast til landeanbefalinger for 2022 og 2023

Kommissionens udkast til landeanbefalinger vedr. EU-landenes økonomiske politik i 2022 og 2023 har generelt fokus på 1) EU-landenes finanspolitik i 2023, 2) Implementering af EU-landenes genopretningsplaner og effektiv brug af struktur- og samhørighedsmidler samt 3) EU-landenes energipolitik og grøn omstilling, herunder initiativer relateret til Kommissionens REPowerEU-pakke.

Fsva. Kommissionens anbefalinger vedr. **finanspolitikken** i 2023 lægger Kommissionen op til, at alle EU-lande i deres finanspolitik skal tage højde for behovet for midlertidig og målrettet støtte til husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for energiprisstigningerne, samt til personer der flygter fra Ukraine. Derudover opfordres EU-landene til at tilpasse de offentlige udgifter til omskiftlige omstændigheder, hvis nødvendigt. EU-landene anbefales derudover at prioritere investeringer i grøn og digital omstilling.

Foruden ovenstående finanspolitiske anbefalinger rettet alle lande lægger Kommissionen også op til finanspolitiske anbefalinger *differentieret* på tværs af landene afhængigt af landenes finanspolitiske risici, herunder gældsniveauer.

For en række lande med høj offentlig gæld (bruttogæld på over 100 pct. af BNP) lægger Kommissionen op til anbefalinger med vægt på, at de pågældende lande har en forsigtig tilgang til finanspolitikken og begrænser væksten i de nationalt finansierede offentlige udgifter. EU-landene med høj gæld anbefales endvidere at sikre gradvis gældsreduktion og finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt. Belgien, Frankrig, Grækenland, Italien, Portugal og Spanien vurderes af Kommissionen at være højgældslande.

For de resterende EU-lande (på nær Rumænien, der har en henstilling), der ifølge Kommissionen har lav til moderat offentlig gæld, lægges op til anbefalinger om at føre en overordnet neutral finanspolitik i 2023.

Kommissionen lægger op til, at Rumænien tildeles en landeanbefaling, der afspejler indholdet i Rådets henstilling til Rumænien af 18. juni 2021 om at nedbringe landets offentlige underskud.

I Kommissionens anbefalinger om implementeringen af **genopretningsfaciliteten** lægges for EU-landene med godkendte genopretningsplaner op til enslydende anbefalinger om at fortsætte gennemførelsen af genopretningsplanerne i overensstemmelse med de aftale milepæle og mål. Derudover anbefales alle lande af afslutte forhandlingerne med Kommissionen om samhørighedsprogrammerne for 2021-2027.

Med Kommissionens anbefalinger om EU-landenes **energipolitik og grøn omstilling** anbefales alle EU-landene at reducere den samlede afhængighed af fossile brændstoffer på linje med initiativerne i Kommissionens REPowerEU-pakke. Der er bl.a. fokus på at diversificere energiforsyningen, reducere økonomiens udledning af drivhusgasser og fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder.

Foruden ovennævnte generelle temaer fokuserer Kommissionens udkast til landeanbefalinger også på specifikke økonomiske udfordringer i de enkelte lande. For en række lande er der fx fokus på at korrigere makroøkonomiske ubalancer vedr. fx konkurrenceevne, banksektoren og betalingsbalancer. I nogle lande er der også fokus på udfordringer relateret til erhvervsklima, institutioner og juridiske systemer, herunder udfordringer relateret til retsstatsprincippet i Polen og Ungarn.

Der henvises til *bilag 1* for oversigt over typerne af landanbefalinger til EU-landene.

Kommissionens udkast til landeanbefalinger til Danmark og rådsudtalelse om det danske konvergensprogram og nationale reformprogram

Kommissionen lægger op til, at Danmark i år modtager fire anbefalinger for 2022 og 2023:

1. Væksten i de nationalt finansierede offentlige udgifter i 2023 i Danmark anbefales at være i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitik og samtidig tage højde for fortsat gennemførelse af midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for energiprisstigningerne, samt til personer der flygter fra Ukraine. Danmark skal være klar

til at tilpasse de offentlige udgifter til skiftende omstændigheder. Danmark anbefales desuden at fremme offentlige investeringer i den grønne og digitale omstilling og i energiforsyningssikkerhed, herunder ved at gøre brug af genopretningsfaciliteten, RePowerEU og andre EU-midler. For perioden efter 2023 bør Danmark føre en finanspolitik, der sikrer sunde mellemfristede finanspolitiske positioner. Danmark anbefales desuden at implementere det nye ejendomsskattesystem for at sikre sammenhæng mellem markedspriser og skatten på boliger mhp. at sikre en mere retfærdig beskatning. Det anbefales endvidere, at Danmark fremmer investeringer i opførelse af boliger til overkommelige priser samt forbedrer den finansielle robusthed hos husholdninger med høj gæld.

2. Danmark anbefales at fortsætte gennemførelsen af den danske genopretningsplan i overensstemmelse med de aftalte milepæle og mål. Danmark skal afslutte forhandlingerne med Kommissionen om samhørighedsprogrammerne for 2021-2027 og fortsætte med gennemførelsen af dem.
3. Danmark anbefales at styrke kapaciteterne ift. cirkulær økonomi og affaldshåndtering, herunder ved at fremme genbrug og genanvendelse, samt ved gradvist at gå væk fra afbrænding af kommunalt affald og over til grønnere kilder til varmeproduktion.
4. Danmark anbefales at reducere den samlede afhængighed af fossile brændstoffer. Danmark bør diversificere energiforsyningen yderligere og reducere økonomiens udledning af drivhusgasser ved at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder, herunder ved at indføre reformer mhp. at forenkle administrative procedurer på området, opgradere energitransmissionsnettet, styrke sammenkoblingen med nabolande og forbedre energieffektiviteten.

Kommissionen lægger med sin pakke af anbefalinger og rådsudtalelser op til, at Rådet skal vedtage en udtalelse om det danske konvergensprogram og nationale reformprogram, der bl.a. lægger vægt på følgende:

- Den offentlige saldo i Danmark steg fra -0,2 pct. af BNP i 2020 til 2,3 pct. af BNP i 2021. Danmark understøttede den økonomiske genopretning i 2021 med finanspolitiske støttetiltag, der ifølge Kommissionen steg fra at have udgjort 2,6 pct. af BNP i 2020 til at udgøre 4,0 pct. af BNP i 2021. De danske tiltag i 2021 var i overensstemmelse med Rådets landeanbefalinger af 20. juli 2020. Danmarks offentlige gæld udgjorde 36,7 pct. af BNP i 2021.
- I Danmarks konvergensprogram for 2022 skønner regeringen, at BNP vokser med 3,4 pct. i 2022 og 1,9 pct. i 2023. Til sammenligning skønner Kommissionen i forårsprognosen for 2022 realvækst på 2,6 pct. i 2022 og 1,8 pct. i 2023. Forskellene skyldes primært, at Kommissionens skønner lavere vækst i det private forbrug. I det danske konvergensprogram for 2022 skønnes overskuddet på den offentlige saldo til 0,6 pct. af BNP i 2022 og 0,2 pct. af BNP i 2023. Gældskvoten skønnes at falde til 33,3 pct. i 2022 og yderligere til 32,5 pct. af BNP i 2023 i konvergensprogrammet. Kommissionen skønner i forårsprognosen det danske overskud på de offentlige finanser til hhv. 0,9 og 0,6 pct. af BNP

i 2022 og 2023. Kommissionen skønner gældskvoten til 34,9 pct. af BNP i 2022 og 33,9 pct. af BNP i 2023.

- Den danske regering har udfaset størstedelen af de COVID-19 relaterede støttetiltag. Støttetiltagene relateret til Krigen i Ukraine skønnes i forårsprognosen at udgøre 0,1 pct. af BNP i 2022 og 0,0 pct. af BNP i 2023. Disse tiltag er midlertidige og består primært af overførselsindkomster til lavindkomsthusholdninger. Udgifterne til håndtering af personer, der er flygtet fra Ukraine, skønnes af Kommissionen til 0,2 pct. af BNP i både 2022 og 2023.
- I 2022 forventes Danmark pba. Kommissionens forårsprognose at have en samlet positiv finanspolitisk stilling på 1,6 pct. af BNP, hvilket er i overensstemmelse med Rådets landeanbefalinger fra 2021. I 2023 forventer Kommissionen omvendt en negativ finanspolitisk stilling på 1,6 pct. af BNP.
- I konvergensprogrammet for 2022 skønnes et overskud på de offentlige finanser på 0,6 pct. af BNP i 2024 og 0,4 pct. af BNP i 2025. Ifølge programmet forventes den offentlige gældskvote at stige til 34,0 pct. af BNP i 2024 og 33,9 pct. af BNP i 2025. Kommissionen vurderer, at der er lave risici relateret til gældens holdbarhed.
- I Danmark følger de løbende ejendomsskatter ikke markedspriserne. De kan derfor ikke modvirke cykliske tendenser på boligmarkedet og har negative fordelingseffekter. Et nyt ejendomsskattesystem blev godkendt af Folketinget i 2017, men er stadig ikke på plads. En stigning i huspriserne og lange ventetider på almene boliger har resulteret i mangel på boliger til overkommelige priser i de største byområder. Andelen af realkreditlån med et gæld-til-indkomst-forhold på over fire og en belåningsgrad på over 60 pct. er steget betydeligt i københavnsområdet. Disse låntagere er potentielt sårbare over for rentestigninger eller et markant fald i huspriserne. Det systemiske risikoråd har anbefalet tiltag mhp. at reducere risiciene relateret til disse låntyper, men anbefalingerne er ikke blevet efterlevet.
- Den danske genopretningsplan adresserer generelt landeanbefalingerne til Danmark fra 2019 og 2020. Planen fokuserer især på investeringer i den grønne og digitale omstilling, herunder særligt ren og effektiv produktion og anvendelse af energi, bæredygtig transport samt forskning og innovation. Forskningstiltagene har potentiale til at udvide innovationsgrundlaget og inddrage flere virksomheder i forsknings- og innovationsaktiviteter. Landeanbefalingerne vedr. uddannelse og færdigheder, sundhedsvæsenet og hvidvaskbekæmpelse håndteres uden for planen.
- Gennemførelsen af Danmarks genopretningsplan vil bidrage til den grønne og digitale omstilling. Klimatiltagene i genopretningsplanen udgør 59 pct. af den samlede plan, de digitale tiltag udgør 25 pct. af planen. Gennemførelsen af genopretningsplanen i overensstemmelse med de aftalte milepæle og mål vil sikre genopretningen efter COVID-19. Fortsat inddragelse af arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter er vigtigt for en vellykket gennemførelse af genopretningsplanen.
- Danmark tager højde for relevante landeanbefalinger i forbindelse med programmeringen af samhørighedsmidlerne for 2021-2027. Dette er en forudsætning for at forbedre effektiviteten og maksimere merværdien af samhørighedsfondene.

- Ud over de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretningsplanen adresserer, står Danmark over for en række yderligere udfordringer. Det drejer sig om at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer, styrke den cirkulære økonomi og gøre boligmarkedet og husholdningerne med høj gæld mere modstandsdygtige.
- Danmark ligger under EU-gennemsnittet ift. cirkulær materialeanvendelse. Danmark producerer i øjeblikket den højeste mængde kommunalt affald pr. indbygger i EU. Mens Danmark ligger over EU-gennemsnittet for indsamling af kommunalt affald til genanvendelse, brænder Danmark 45,2 pct. af sit kommunale affald, hvilket er tæt på det dobbelte af EU-gennemsnittet. En stor del af affaldet i Danmark brændes til energiproduktion, hvorved man går glip af mulighederne for at forbedre ressourceeffektiviteten. Danmark bør implementere en ny strategi for affaldshåndtering og cirkulær økonomi.
- Kommissionens REPowerEU-plan har til formål at udfase EU's afhængighed af import af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt. I samarbejde med EU-landene er der derfor påbegyndt et arbejde med at identificere de mest hensigtsmæssige projekter, investeringer og reformer på nationalt, regionalt og EU-plan.
- Danmark har forpligtet sig til at nå et mål for reduktion af drivhusgasudledningen med 70 pct. i forhold til 1990-niveauet inden 2030 og en kuludfasning inden 2028. For at nå disse ambitiøse mål er der i den danske nationale energi- og klimaplan fastsat betydelige investeringer i yderligere kapacitet til vedvarende energi og investeringer i energieffektivitet. Fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi kan fremmes ved at strømline og fremskynde administrative godkendelsesprocedurer. Danmark har forpligtet sig til at øge kapaciteten af vedvarende energi fra havvindmøller, men der er behov for yderligere investeringer i energitransmissionsnettet for at sikre, at den stigende andel af vedvarende energi kan udnyttes effektivt. Investeringer i energi- og elforbindelser med nabolandene vil i væsentlig grad øge energiforsyningssikkerheden. Danmarks samlede afhængighed af import af fossile brændstoffer fra Rusland er lavere end EU-gennemsnittet. Danmarks afhængighed af import af russisk olie og gas er dog stadig betydelig, men afhængigheden forventes at ophøre fra 2023, når renoveringen af et eksisterende nordsøfelt vil være afsluttet. En fremskyndelse af igangværende sammenkøblingsprojekter kan også fremme diversificering af energiforsyningen. Det anbefales, at nye infrastruktur- og netværksinvesteringer for gas så vidt muligt er fremtidssikrede ift. langsigtet bæredygtighed. Danmarks ambitioner for energieffektivitet kan styrkes yderligere ved yderligere investeringer i reduktion af udledningen af i drivhusgasser i økonomien. Der er generelt behov for yderligere tiltag, hvis Danmark skal efterleve målene i Fit for 55-pakken.
- Fsva. overgangen til klimaneutralitet kan Danmark bl.a. gøre brug af fonden for retfærdig omstilling inden for rammerne af samhørighedspolitikken for at afbøde de socioøkonomiske konsekvenser af overgangen i de mest berørte regioner.

Kommissionens landerapporter

Landerapporterne indeholder bl.a. Kommissionens vurdering af den økonomiske situation i EU-landene samt en overordnet status for implementeringen af tidligere

års landeanbefalinger og tiltagene under EU-landenes genopretningsplaner. På den baggrund identificeres de ifølge Kommissionen mest presserende reformudfordringer, som ikke håndteres direkte i landenes genopretningsplaner. Reformudfordringerne identificeret i landerapporterne er retningsgivende for Kommissionens udkast til landeanbefalinger. Landerapporterne indeholder derudover en række bilag, herunder vedrørende indsatsen med verdensmålene i EU-landene.

I **landerapporten om Danmark** vurderer Kommissionen overordnet set, at Covid-19-krisen har haft betydelige konsekvenser for dansk økonomi, dog ikke i et så stort omfang som for andre europæiske økonomier. Den danske økonomi er kommet godt ud af krisen sammenlignet med andre europæiske lande og nåede således allerede i andet kvartal af 2021 op på BNP-niveauet før Covid-19. Kommissionen vurderer, at de offentlige finanser er holdbare på lang sigt. Arbejdsløsheden er lav sammenlignet med EU-gennemsnittet og var i 2021 på 5,1 pct. af arbejdsstyrken.

Danmark er sammen med de øvrige nordiske lande blandt de lande, der rangerer bedst ift. efterlevelse af FN's verdensmål, herunder særligt fsva. verdensmålene vedr. lighed, uddannelse og gode institutioner. Danmark bør dog, på trods af en højere rangering end EU-gennemsnittet, fokusere på at fremme kvaliteten af uddannelsessystemet, da der observeres en nedadgående trend på flere uddannelsesindikatorer, herunder ift. præstationer i naturvidenskab og tidlig frafald på uddannelser. Danmark bør desuden fokusere på reducere udledningen af drivhusgasser, hvor Danmark ligger over EU-gennemsnittet.

I landerapporten fremhæves også en række områder, hvor Kommissionen vurderer, at Danmark kan gøre mere for at imødegå strukturelle udfordringer i dansk økonomi. Dette inkluderer bl.a. en styrkelse af digitaliseringen i små- og mellemstore virksomheder, tiltag, der sikrer et tilstrækkeligt arbejdsudbud, samt tiltag der sikrer en mere stabil udvikling på boligmarkedet.

Kommissionen bemærker også, at Danmark på trods af det ambitiøse klimamål om 70 pct. lavere drivhusgas-udledning i 2030 kan hæve ambitionerne yderligere. Dette begrundes med, at Danmark i sin nationale klimaplan (NECP) indikerede et lavt bidrag til EU's mål for energieffektivitet i 2030. Kommissionen bemærker desuden, at Danmarks energiforbrug er stigende, og at en udvidelse og opgradering af transmissionsnettet kan være nødvendig for at opretholde et effektivt elektricitetsnetværk. Derudover nævner Kommissionen, at sammenkobling med andre landes energinet (heriblandt Norges) vil kunne hjælpe Danmark til at opnå øget CO2 reduktion, energieffektivitet og forsyningssikkerhed. Dertil peger Kommissionen på, at der er behov for yderligere fremskridt ift. at fremme cirkulær økonomi og bedre håndtering af affald.

Kommissionens dybdegående analyser om makroøkonomiske ubalancer

Kommissionen offentliggjorde 23. maj dybdegående analyser for de 12 lande, der ifm. Kommissionens varslingsrapport fra november 2021 blev vurderet at have risici for makroøkonomiske ubalancer.

Kommissionen bemærker om de dybdegående analyser i sin horisontale meddelelse, at der generelt er gjort fremskridt med at nedbringe makroøkonomiske ubalancer, hvilket har medvirket til, at to EU-lande (Kroatien og Irland) ikke længere vurderes at have ubalancer, *jf. tabel 1*.

Kommissionen bemærker dog også, at der fortsat eksisterer en række risici i flere EU-lande, herunder risici relateret til høje niveauer af privat og offentlig gæld. På baggrund af de 12 dybdegående analyser konkluderer Kommissionen, at **10 lande har makroøkonomiske ubalancer**, og i tre af disse lande (Cypern, Grækenland og Italien) kategoriseres disse ubalancer som alvorlige.

Tabel 1

Konklusioner i de dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer, juni 2021

Kategorisering		Beskrivelse af ubalancer
Lande		
Cypern	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Banksektoren er udfordret af en stor andel misligholdte lån.
Italien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, svag udvikling i produktivitet, skrøbeligt arbejdsmarked og svage finansielle markeder.
Grækenland	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld og høj udlandsgæld. Banksektoren er udfordret af en høj andel misligholdte lån. Høj ledighed og lav potentiel økonomisk vækst.
Frankrig	Ubalancer	Høj offentlig gæld, lav produktivitetsvækst og svag konkurrenceevne.
Nederlandene	Ubalancer	Stort overskud på betalingsbalancen og høj privat gæld.
Portugal	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland samt lav produktivitetsvækst.
Spanien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland samt høj ledighed.
Sverige	Ubalancer	Høj og voksende gæld blandt husholdningerne samt høje og voksende boligpriser.
Tyskland	Ubalancer	Højt og vedvarende overskud på betalingsbalancen som følge af lavt investeringsniveau i forhold til opsparingsniveauet.
Rumænien	Ubalancer	Svag konkurrenceevne, stort underskud på betalingsbalancen, høj udenlandsgæld og store offentlige underskud
Kroatien	Ingen ubalancer	
Irland	Ingen ubalancer	

Kilde: Kommissionens horisontale meddelelse om pakken af 23. maj 2022 vedr. det europæiske semester, KOM(2022)600,

Den generelle undtagelsesklausul

Kommissionen konkluderer i sin horisontale meddelelse, at betingelserne for, at *den generelle undtagelsesklausul skal være aktiv i 2023* er opfyldt, samt at betingelserne for at holde klausulen aktiv i 2024 omvendt ikke er tilstede.

Kommissionen begrundet sin konklusion vedr. den fortsatte aktivering af klausulen i 2023 og den efterfølgende deaktivering i 2024 med tilstedeværelsen af betydelige risici og generel usikkerhed om den økonomiske situation som følge af krigen i Ukraine, udviklingen i energipriserne samt forstyrrelserne af forsyningskæderne, der samlet set medvirker til, at EU's økonomi fortsat oplever et alvorligt økonomisk tilbageslag.

Kommissionen har tidligere ifm. en meddelelse vedr. finanspolitikkerne i EU-landene af 3. marts 2021 oplyst, at Kommissionens stillingtagen til den fortsatte aktivering af undtagelsesklausulen vil bygge på en helhedsvurdering af økonomiens tilstand, hvor hovedkriteriet vil være, hvornår BNP i EU og euroområdet skønnes at nå et niveau omtrent som i 2019, inden COVID-19-krisen brød ud. Idet BNP i EU som helhed var tilbage på før-krise-niveauet i 3. kvartal 2021, beror Kommissionens beslutning om den fortsatte anvendelse af klausulen i 2023 således på en helhedsvurdering og ikke hovedkriteriet om genopretning af BNP.

Kommissionens rapport vedr. EU-landenes offentlige finanser

Kommissionen har 23. maj 2022 offentliggjort en rapport om de offentlige finanser i 2021 og 2022 i relation til Stabilitets- og Vækstpagtens grænser for 18 EU-lande. Rapporten omfatter Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Tyskland, Estland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Østrig, Polen, Slovenien, Slovakiet og Finland.

Rumænien er ikke omfattet af rapporten, da landet siden 2020 har været underlagt en henstilling om at nedbringe sit offentlige underskud. Derudover er Danmark, Irland, Kroatien, Cypern, Luxembourg, Nederlandene, Portugal og Sverige ikke omfattet af rapporten, da de i 2021 havde faktiske offentlige underskud på under 3 pct. af BNP samt overholdt kriteriet om gæld på under 60 pct. af BNP eller sikrede en passende nedbringelse af gæld på over 60 pct. af BNP.

Ift. **underskudskriteriet** oplyser Kommissionen, at 14 lande havde et underskud i 2021, der oversteg 3 pct. af BNP, *jf. figur 1*. Det drejer sig om Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Letland, Ungarn, Malta, Østrig, Slovenien og Slovakiet. Derudover planlægger tre lande (Estland, Litauen og Polen) i 2022 at have underskud, der overstiger 3 pct. af BNP.

Kommissionen vurderer, at de 17 ovennævnte landes overskridelser af 3 pct.-grænsen ikke lever op til kriteriet om at være *exceptionelle, små og midlertidige*. Kommissionen konkluderer derfor, at disse lande *ikke* har overholdt underskudskriteriet.

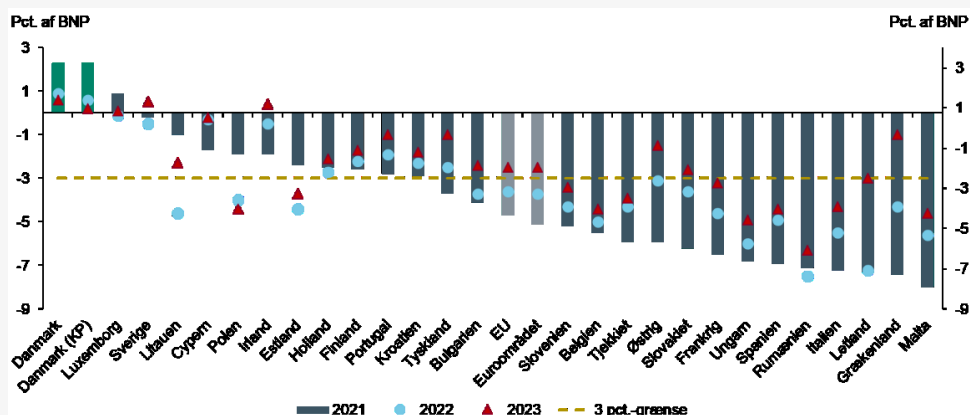
Finland overskrider som eneste land i rapporten ikke underskudskriteriet.

Ift. **gældskriteriet** oplyser Kommissionen, at 11 lande havde gæld på over 60 pct. af BNP i slutningen af 2021, *jf. figur 2-3*. Det drejer sig om Belgien, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Ungarn, Østrig, Slovenien, Slovakiet og Finland.

Kommissionen konkluderer, at Belgien, Frankrig, Italien, Ungarn samt Finland ikke nedbringer deres gæld tilstrækkeligt hurtigt og dermed ikke overholder gældskriteriet. Omvendt konkluderer Kommissionen, at de øvrige seks lande (Tyskland, Grækenland, Spanien, Østrig, Slovenien og Slovakiet) ventes at nedbringe deres gæld tilstrækkeligt hurtigt og derfor overholder gældskriteriet.

Samlet set konkluderer Kommissionen, at der på nuværende tidspunkt **ikke bør træffes beslutninger om at tildele henstillinger** og placere lande i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud (EDP-henstilling). Det skyldes, at der fortsat er stor usikkerhed om økonomien, set i lyset af de fortsatte ekstraordinære virkninger af COVID-19-pandemien samt Ruslands invasion af Ukraine.

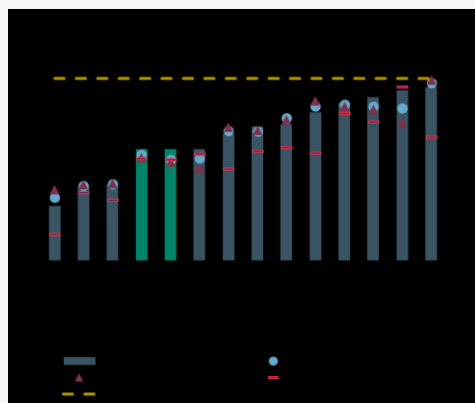
Figur 1
Faktisk saldo i EU-landene

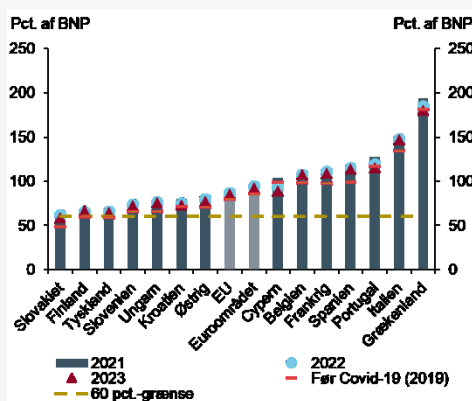
Anm.: DK (KP) angiver tallene fra Danmarks konvergensprogram 2022.

Kilde: Danmarks konvergensprogram, maj 2022, og Kommissionens forårsprognose, 2022.

Figur 2
Bruttogæld i EU-lande med gæld under 60 pct. af BNP i 2021

Figur 3
Bruttogæld i EU-lande med gæld over 60 pct. af BNP i 2021

Anm.: Danmark (KP) angiver tallene fra Danmarks konvergensprogram 2022. Øvrige tal stammer fra Eurostat og Kommissionens forårsprognose 2021 og 2022.

Kilde: Danmarks konvergensprogram, maj 2022, og Kommissionens forårsprognose 2021 og 2022.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester og samarbejdet om finanspolitik ventes ikke i sig selv have samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte Kommissionens udkast til landeanbefalingerne, omend nogle lande ventes at forholde sig kritisk til delelementer i anbefalingerne rettet til dem selv.

EU-landene ventes generelt at tage analyserne og konklusionerne i Kommissionens landerapporter og dybdegående analyser til efterretning. Nogle lande vil muligvis være uenige i, at de har ubalancer.

EU-landene ventes generelt at notere sig Kommissionens vurdering af, at betingelserne for, at den generelle undtagelsesklausul er aktiv i 2023, vil være opfyldt. Flere lande ventes at støtte den fortsatte aktivering af den generelle undtagelsesklausul. Nogle lande, der generelt lægger vægt på håndtering af risici og gæld samt på regelbaserede rammer, vil dog muligvis lægge vægt på, at den fortsatte aktivering af undtagelsesklausulen skal tolkes og kommunikeres som et signal om fortsat ekstraordinær stor usikkerhed, der kan tilsige ekstra fleksibilitet i anvendelsen af de nationale finanspolitikker, og ikke et signal om behov for generelle finanspolitiske lempelser.

Hvis der bliver lagt op til en erklæring eller lignende, hvor Rådet udtrykker støtte til Kommissionens melding om fortsat anvendelse af undtagelsesklausulen i 2023 og ophævelse af samme i 2024, ventes EU-landene generelt at kunne tilslutte sig dette.

EU-landene ventes at notere sig Kommissionens rapport om landenes finanspolitik. Flere EU-lande ventes generelt tilfredse med, at ingen lande (på nær Rumænien) tildeles EDP-henstillinger på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Man kan fra dansk side generelt støtte pakken med landeanbefalinger og rådsudtalelser på linje med de foreliggende udkast fra Kommissionen.

Fra dansk side noterer man sig Kommissionens udkast til Rådets udtalelse om det danske konvergensprogram og nationale reformprogram samt udkast til anbefalinger til Danmark. Anbefalingerne vurderes overordnet set at være på linje med regeringens prioriteter.

Regeringen noterer sig Kommissionens horisontale meddelelse om bl.a. den videre implementering af EU's finanspolitiske regler, herunder Kommissionens melding om fortsat anvendelse af den generelle undtagelsesklausul i 2023 og ophævelse af samme i 2024. Fra dansk side vil man kunne tilslutte sig en eventuel erklæring eller lignende fra Rådet herom. Fra dansk side er man enig i, at der er stor usikkerhed og behov for fleksibilitet i finanspolitikken, men ikke behov for generelle finanspolitiske lempelser.

Regeringen noterer sig Kommissionens rapport om EU-landenes efterlevelse af de finanspolitiske regler og beslutning om ikke at foreslå EDP-henstillinger til EU-landene.

Regeringen støtter generelt, at EU-landene gradvist øger deres fokus på at sikre mere sunde og holdbare offentlige finanser, så det finanspolitiske råderum i landene genopbygges over tid for at være forberedt på nye kriser.

Regeringen noterer sig Kommissionens dybdegående analyser om makroøkonomiske ubalancer og støtter generelt konklusionerne heri. Regeringen støtter generelt en effektiv implementering af makroudbalanceproceduren mhp., at EU-lande med ubalancer kan få reduceret disse, så svage konjunkturer og økonomiske tilbageslag i enkelte lande ikke medfører kriser i hele EU med vidtrækkende konsekvenser for de europæiske borgere, herunder ikke mindst de dårligst stillede.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens varslingsrapport af 18. november 2021 med udpegning af 12 lande til dybdegående analyser i 2022 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 7. december 2021.

Folketingets Europaudvalg blev orienteret skriftligt om Kommissionens aktivering af den *generelle undtagelsesklausul* ifm. det uformelle videomøde i ECOFIN 23. marts 2020. Kommissionens udmelding om den fortsatte brug af klausulen i 2021 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 6. oktober 2020. Kommissionens udmelding om også at bruge klausulen i 2022 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 18. juni 2021. Kommissionens meddelelse om bl.a. finanspolitiske retningslinjer for 2023 af 2. marts 2022 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 15. marts 2022.

Bilag 1 – oversigt over Kommissionens udkast til landeanbefalinger

Bilagstabel - Oversigt over fokusområder i de landespecifikke anbefalinger 2022

AT BE BG CY CZ DE DK EE EL ES FI FR HR HU IE IT LT LU LV MT NL PL PT RO SE SI SK

Grøn omstilling

[illegible]

Digital omstilling, produktivitet og det indre marked

[illegible]

Beskæftigelse, socialpolitik og retfærdighed

Arbidsmarked	1	1							1						1	1		
Aktive arbejdsmarkedspolitikker	1															1		
Lige muligheder	1						1		1		1	1				1		1
Lønninger og lønfastsættelse																		
Færdigheder, løbende erhvervs- og voksenuddannelse		1	1					1								1	1	1
Uddannelse og pasning af småbørn	1										1					1		1
Uddannelse (generelt, indledende erhvervsuddannelse og videregående uddannelse)		1						1		1		1				1	1	1
Pensionssystemer og aktiv aldring				1	1					1	1	1		1		1	1	
Fattigdom, social inklusion og social beskyttelse					1		1	1		1			1		1	1	1	
Regional udvikling og lokale offentlige tjenester												1		1				
Sundhedssystem						1	1			1		1	1			1		1

Makroøkonomisk stabilitet

[illegible]

Institutionel modstandsdygtighed

[illegible]